

DE STER

93E JAARGANG

NUMMER 10

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OKTOBER 1993

DE STER

OKTOBER 1993

Op de omslag:

In Israël, een land waar tegenstrijdige stemmen opgaan, was de muziek van het Tabernakelkoor als één stem die een vredeslied aanhief. Jerold D. Ottley dirigeert het koor bij het tuingraf.

Zie 'Eén stem', blz. 10.

Omslagfoto's: David Gaunt en Scott Knudsen.

ARTIKELLEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM 'HET IS TOCH WAAR?' PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
ÉÉN STEM LARENE GAUNT	10
DE KERK IN INDIA, PAKISTAN, BANGLADESH EN SRI LANKA	22
DAVID O. McKAY: DE WAARDE VAN HET INDIVIDU LEON R. HARTSHORN	26
HUIS VAN OPENBARINGEN	34
DE GEREDDE BOEKEN CRISTINA ANTONIO	42

VOOR DE JONGEREN

WACHTEN OP WAT ZOU KOMEN PIERRE ANTHIAN	8
IK VERWACHTTE EEN WONDER TARA PEARSON	33
JEZELF ZIJN GEORGE I. CANNON	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISREZOEKBOODSCHAP ANDEREN LATEN DELEN IN ONZE TALENTEN	25

DE KINDERSTER

VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON AÄRON ONDERWIJST DE VADER VAN LAMONI	2
VAN VRIEND TOT VRIEND OUDERLING MARION D. HANKS	4
LIED DE HEER GAF MIJ EEN TEMPEL DONNELL HUNTER EN DARWIN WOLFORD	6
PARTIJ KIEZEN MARK SHAFFER	7
PARTICIPATIEPERIODE DE HEER HEEFT MIJ EEN TEMPEL GEGEVEN JUDY EDWARDS	10
DE BLOEMEN VAN JANE DEBORAH HOPKINSON	12
VEEL PLEZIER	16

DE STER

Oktober 1993 93e jaargang Nummer 10

Officiële Nederlandsestalige uitgave van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Erza Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, John H. Groberg, V. Dallas Merrell, Robert E. Wells

Redacteur: Rex D. Pinegar

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Thomas L. Peterson

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Assistent: Marvin K. Gardner
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: DeAnne Walker
Rooster: Tom Fossett
Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki
Art-director: Scott D. Van Kampen
Vormgeving: Sharri Cook

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

CPB: Vertaalbureau
NL-3450 AE Nieuwegein
Telefoon: 034 02-40240
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink
Administratie: R. de Kock-Goudberg

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Friedrichstraße 21, D-61381 Friedrichsdorf
Telefoon: 00 49 61 72-71 03 34

© 1993 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Printed in Germany

De tijdschriften van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitaïaans en Thais; en eens per kwartaal in het IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year. USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgeve van een nieuw abonnement te richten aan de administratie; wacht met betalen tot u een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier) ontvangt.

Verschijnt twaalf maal per jaar

93990 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

HEEL OPBOUWEND

Ook al ben ik geen heilige der laatste dagen, ik vind het heerlijk om iedere maand de *Tambuli* (Engelstalig) te lezen. De artikelen zijn erg opbouwend en regelmatig word ik tot tranen van vreugde bewogen.

Ik ben heel dankbaar dat ik leden van de kerk in mijn omgeving heb die mij hun *Tambuli* lenen. Telkens weer kijk ik er naar uit om hem te kunnen lezen.

Agnes C. Guisadio,

Calmog, Iloilo, Filipijnen

ZENDINGSMIDDEL

Momenteel ben ik op zending in het Zendinggebied Atlanta (Georgia). We maken bij het zendingswerk veel gebruik van de *Liahona* (Spaanstalig). Het tijdschrift geeft ons regelmatig de raad van de algemene autoriteiten en vertelt ons over andere kerkleden wereldwijd.

Nog niet zo lang geleden hebben we een gezin gedoopt dat via de *Liahona* voor het eerst met de kerk in contact was gekomen. Een lid van de kerk had een exemplaar van het tijdschrift neergelegd in de schoonheidssalon waar ze werkte. Een van de klanten had een artikel gelezen. Dat leidde tot het stellen van vragen, tot contact met de zendingen, tot een uitnodiging om naar de kerk te komen en ten slotte de doop.

We moeten het voorbeeld van deze zuster volgen en het tijdschrift daar neerleggen waar niet-leden het kunnen zien. Het is een eenvoudige wijze om zendingswerk te doen en een geweldige manier om het evangelie van Jezus Christus uit te dragen.

Ouderling Alfredo Gutiérrez

Zendinggebied Atlanta (Georgia)

TROOSTEND

De *Liahona* is voor mij net als de Geest Gods. De artikelen, ingezonden brieven en

verhalen hebben mij vaak getroost. Ik ben nog maar pas gedoopt – in 1991 – en ik ben de Schriften beter gaan begrijpen door de artikelen die in dit tijdschrift gepubliceerd worden.

Bartolome A. Pérez Brito

Gemeente Galdar

(Canarische Eilanden)

Zendingsgebied Las Palmas (Spanje)

LEIDRAAD

L'Etoile (Franstalig) is een leidraad voor mij. Als ik niet zeker weet wat ik moet doen, of als ik besef dat ik iets doms gedaan heb, dan vind ik het antwoord op mijn probleem in het tijdschrift. Soms denk ik wel eens dat de bisschoppen niet zo overbelast zouden zijn als de leden van de kerk eerst zelf naar antwoorden op hun problemen zouden zoeken door te bidden, in de Schriften te studeren en de tijdschriften van de kerk te lezen.

Door de boodschap van het Eerste Presidium te lezen, heb ik het gevoel dat ik een gesprek onder vier ogen met hen heb en dat ze mij persoonlijk raad geven. En als ik over heiligen der laatste dagen in andere landen lees, dan heb ik het gevoel dat we verenigd zijn als één grote internationale familie.

Ik denk dat het een goed idee is om de artikelen in het tijdschrift te gebruiken als uitgangspunt voor onze lessen, gesprekken, gezinsavond en ons dagelijks leven.

Stephanie Piette, Gemeente Toul

Zendinggebied Nancy (Frankrijk)

VAN DE REDACTIE

Wij waarderen onze trouwe lezers en nodigen u uit om een brief, artikel of verhaal op te sturen. Het maakt niet uit in welke taal. Vermeld alstublieft uw volledige naam, adres, wijk en ring (gemeente of district). Ons adres is: International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, Verenigde Staten.

‘Het is toch waar?’

President Gordon B. Hinckley

Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Ik heb al vaak de kans gekregen om kennis te maken met geweldige mannen en vrouwen in allerlei delen van de wereld. Enkelen van hen hebben een onuitwisbare indruk op mij gemaakt. Ik wil u een verhaal vertellen dat ik enkele jaren geleden ook al eens gebracht heb. Ik maakte kennis met een marine-officier uit een verafgelegen land, een briljante jongeman die voor een hogere opleiding naar de Verenigde Staten gestuurd was. Het gedrag van enkele mensen in de Amerikaanse marine stond hem zo goed aan, dat hij hun vroeg om hem te vertellen over hun godsdienst. Dat deden zij. Hij was weliswaar geen christen, maar het interesseerde hem. Ze vertelden hem over de Heiland van de wereld, over Jezus Christus die geboren werd in Betlehem, die zijn leven voor de hele mensheid gaf. Ze vertelden hem over de verschijning van God, de Vader, en de herrezen Heer aan de jonge Joseph Smith. Ze vertelden over hedendaagse profeten. Ze onderwezen hem in het evangelie van de Meester. De Geest raakte zijn hart, en hij liet zich dopen.

Ik vroeg: ‘Ben je bereid om zo’n hoge prijs te betalen voor het evangelie?’ Zijn donkere ogen, gevuld met tranen, schitterden in zijn knappe bruine gezicht toen hij antwoordde: ‘Het is toch waar?’

Vlak voordat hij terug zou keren naar zijn vaderland, werd hij aan mij voorgesteld.

We bespraken dit alles, en toen zei ik: 'Jouw volk is niet christelijk. Wat zal er gebeuren als je als christen naar huis gaat, en – erger nog: als mormoons christen?'

Zijn gezicht betrok, en hij antwoordde: 'Mijn familie zal teleurgesteld zijn. Ze zullen me misschien verstoten en me als dood beschouwen. En wat mijn carrière en toekomst betreft, kunnen alle kansen nu voor me verkeken zijn.'

Ik vroeg: 'Ben je bereid om zo'n hoge prijs te betalen voor het evangelie?'

Zijn donkere ogen, waarin tranen stonden, schitterden in zijn knappe bruine gezicht toen hij antwoordde: 'Het is toch waar?'

Beschaamd dat ik die vraag had gesteld, zei ik: 'Ja, het is waar.'

Waarop hij antwoordde: 'Dan is de rest toch onbelangrijk?'

Dat zijn vragen die ik aan u wil voorleggen: 'Het is toch waar? Dan is de rest toch onbelangrijk?'

De groeistatistieken van de kerk zijn indrukwekkend en voldoeninggevend. Zij doen mij denken aan een radioprogramma enkele jaren geleden waarin het hoofd van de National Council of Churches geïnterviewd werd. Hij had het over het teruglopende ledental van enkele grotere, bekende kerken, tegenover de steeds toenemende groei van andere. Hij gaf deze reden voor die terugloop: 'Dat komt doordat zij toegeeflijk zijn geworden; zij staan bijna iedereen toe lid te worden of te blijven. Zij stellen geen strenge geloofseisen en eisen geen bijdragen.' Aan de andere kant wees hij erop dat de groepen die opoffering, tijd en inzet eisen, sterk groeien.

Vervolgens zei hij: 'De snelstgroeiende kerk, [met] meer dan een miljoen leden in dit land, is de mormoonse kerk, de heiligen der laatste dagen, die haar hoofdzetel in Salt Lake City heeft. Die kerk groeit met vijf procent per jaar, [en] dat is bijzonder snel.'

Dat is een bijzonder opmerkelijke uitspraak, en een die iedere verstandige man of vrouw aan het denken zou moe-

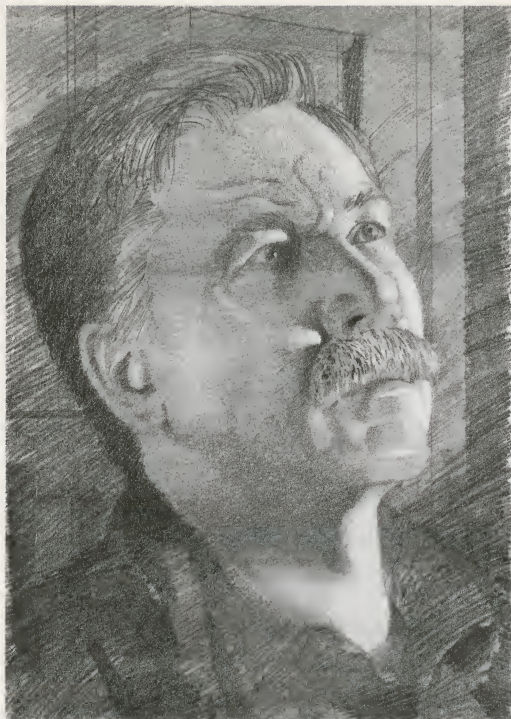
ten zetten. We leren eruit dat een godsdienst die toewijding vereist, die opoffering en discipline vergt, trouwe leden heeft en zo is het altijd geweest. De Heer draaide er ook niet omheen toen Hij tegen Nicodemus zei: 'Tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.' Daar waren geen uitzonderingen op. Men was niet tolerant of toegeeflijk wat het nakomen van de regel betreft. En zo was het ook met andere zaken waarover Hij sprak.

En zo is het altijd geweest. De Heer draaide er ook niet omheen toen Hij tegen Nicodemus zei: 'Tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.' Daar waren geen uitzonderingen op. Men was niet tolerant of toegeeflijk wat het nakomen van de regel betreft. En zo was het ook met andere zaken waarover Hij sprak.

Paulus heeft bij het uiteenzetten van de eisen van het evangelie van Jezus Christus nooit een slag om de arm gehouden of eromheen gedraaid. En zo is het nog steeds. De Heer heeft zelf verklaard: 'Eng is de poort, en smal de weg' (Matteüs 7:14). Ieder systeem dat zich bezighoudt met de eeuwige consequenties van het gedrag van de mens moet richtlijnen opstellen en zich daaraan houden. Geen enkel systeem kan lang op de trouw van mannen en vrouwen rekenen als het niet een zekere mate van discipline van hen verwacht, met name zelfdiscipline. De prijs van het gemak kan hoog zijn. De opoffering kan heel reëel zijn. Maar het is die veeleisende realiteit die karakter, kracht en edelheid ontwikkelt. Toegeeflijkheid of tolerantie heeft nog nooit grootsheid voortgebracht. Integriteit, trouw en kracht zijn deugden die ontwikkeld worden door de innerlijke worstelingen die we doormaken bij het toepassen van zelfdiscipline die door goddelijke geopenbaarde waarheid van ons vereist wordt.

Maar de munt heeft een keerzijde zonder welke deze zelfdiscipline niet meer dan een oefening is. Discipline die wordt opgelegd om de discipline is onderdrukkend van aard, en niet in overeenstemming met het evangelie van Jezus Christus. Die discipline wordt meestal afgedwongen door angst, en de resultaten ervan zijn negatief.

Maar het positieve, dat uit individuele overtuiging voortkomt, bouwt op, verheft en sterkt. In godsdienstige aangelegenheden, waarin iemand gemotiveerd wordt door grote en machtige overtuiging van de waarheid, legt hij zichzelf geen discipline op vanwege eisen die de kerk stelt, maar vanwege

Toen hij in zijn boosheid over het verlangen van zijn vrouw om zich te laten dopen woedend over straat liep, kreeg hij op de een of andere manier de geest van gebed. Hij smeekte God om een antwoord op zijn vragen.

de innerlijke wetenschap dat God leeft; dat hij een kind van God is met een eeuwig en eindeloos potentieel; dat er vreugde te vinden is in dienstbetoon en bevrediging in werken voor een goed doel.

De opmerkelijke vooruitgang van deze kerk wordt niet zozeer bepaald door de eisen die de kerk aan haar leden stelt, als wel aan de innerlijke overtuiging die de leden hebben dat dit inderdaad het werk van God is, en dat geluk, vrede en voldoening in rechtvaardig dienstbetoon te vinden zijn.

De kracht van de kerk schuilt niet in haar duizenden huizen van aanbidding over de hele wereld, niet in haar universiteiten of seminaries en instituten. Dat zijn allemaal

faciliteiten, wenselijke middelen om een doel te bereiken, maar ze zijn slechts een bijkomend aspect van de ware bron van kracht. Het zijn de leden en hun individuele getuigenis van de waarheid van dit werk die de kracht van deze kerk uitmaken. Als iemand dat getuigenis heeft, worden de eisen van de kerk een uitdaging in plaats van een last. De Heiland heeft verklaard: 'Mijn juk is zacht en mijn last is licht' (Matteüs 11:30).

Het juk van verantwoordelijkheid dragen in de kerk, de last van leiderschap in de kerk, ze worden een gelegenheid in plaats van een probleem voor hem of haar die de mantel van toegewijd lidmaatschap in de kerk van Jezus Christus draagt.

Ik heb eens geluisterd naar de ervaringen van een ingenieur die pas lid van de kerk was geworden. Toen de zendingen bij hen aan de deur waren gekomen, had zijn vrouw hen binnengelaten. Ze had enthousiast op hun boodschap gereageerd, terwijl hij eerder het gevoel had dat hij tegen zijn wil werd meegesleept. Op een avond gaf ze te kennen dat ze zich wilde laten dopen. Hij kreeg een woedeaanval. Wist ze niet wat dat inhield? Dat hield in tijd te investeren. Het hield

in tiende te betalen. Het hield in hun vrienden op te geven. Het hield in op te houden met roken. Hij trok boos zijn jas aan en liep de avondlucht in, en sloeg de deur hard achter zich dicht. Hij liep over straat, scheldend op zijn vrouw, scheldend op de zendingen, scheldend op zichzelf omdat hij had toegestaan dat ze hen onderrichtten. Maar na een tijdje werd hij moe, zijn boosheid ebde weg, en op de een of andere manier kreeg hij de geest van gebed. Hij had onder het lopen. Hij smeekte God om een antwoord op zijn vragen. En toen voelde hij inspiratie, duidelijk en zeker, bijna alsof er iemand hoorbaar had gezegd 'Het is waar.'

'Het is waar', had hij telkens weer tegen zichzelf gezegd. 'Het is waar.' Hij kreeg vrede in zijn hart. Terwijl hij naar

huis liep, begonnen de beperkingen, de eisen en de voorwaarden waarover hij zich zo kwaad had gemaakt eerder gelegenheden te lijken. Toen hij binnenkwam, vond hij zijn vrouw in gebed geknield.

Vervolgens sprak hij tegenover de aanwezigen in de vergadering waar hij dit vertelde, over de vreugde die zij gevonden hadden. Tiende was geen probleem. Iets van hun middelen aan God geven, die hun zoveel gegeven had, leek maar een kleine opoffering. Tijd inruimen om te werken in de kerk was geen probleem. Daarvoor was er alleen maar een beetje voorzichtiger beheer van de uren in de week nodig. Verantwoordelijkheid dragen was geen probleem. Daaruit kwam groei en een nieuwe kijk op het leven voort. Deze intelligente, geschoolde man, deze ingenieur die gewend was om te gaan met de feiten van de stoffelijke wereld waarin we leven, getuigde vervolgens met vochtige ogen van het wonder dat in zijn leven was gekomen.

En zo is het ook met honderdduizenden mensen in vele landen – mannen en vrouwen met grote capaciteiten en een goede opleiding, afkomstig uit de zakenwereld en andere beroepen, verstandige en praktische mensen die hun werk in de wereld hebben, in wiens hart een stil getuigenis brandt dat God leeft, dat Jezus de Christus is, dat dit werk van God is, dat het op aarde hersteld is om allen tot zegen te zijn die gebruik willen maken van de kansen die het biedt.

De Heer heeft gezegd: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen en maaltijd met hem houden en hij met Mij' (Openbaring 3:20).

Jezus heeft het volgende gesproken tot de Joden in de tempel: 'Mijn leer is niet van Mij, maar van Hem, die Mij gezonden heeft; indien iemand diens wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt, dan of ik uit Mijzelf spreek' (Johannes 7:16–17).

Dat is het wonderbaarlijke van dit werk: dat iedereen voor zichzelf te weten kan komen dat het waar is. Niemand is afhankelijk van de leerkracht of de zending, behalve dan dat die mensen hen kunnen onderrichten en tot hen kunnen getuigen. Job heeft lang geleden al verklaard: 'Voorwaar,

het is de geest in de stervelingen en de adem des Almachtigen, die hun inzicht geeft' (Job 32:8).

Iedereen kan de waarheid door de gave van de Heilige Geest te weten komen, en met net zoveel zekerheid als het feit dat 's morgens de zon zal opkomen. En in de wetenschap dat het waar is, zal hij geneigd zijn om zichzelf te disciplineren, zoals het iemand past die kennis heeft van het doel en de bedoeling van het leven, van zijn grote verantwoordelijkheid ten aanzien van zijn medemensen, ten aanzien van zijn gezin, en ten aanzien van God.

De Heer heeft gezegd: 'Leer van Mij, en luister naar Mijn woorden; wandel in de ootmoed van Mijn Geest, en in Mij zult gij vrede hebben' (Leer en Verbonden 19:23).

Die vrede gaat 'alle verstand te boven' (Filippenzen 4:7), omdat zij niet van het verstand komt, maar van de Geest, en 'de diepten Gods' worden begrepen door 'de Geest Gods' (1 Korintiërs 2:11).

Jaren geleden sprak een briljante jonge vrouw met een hoge opleiding in Berchtesgaden (Duitsland) op een conferentie van militairen die lid waren van de kerk. Ik was daar ook aanwezig. Zij was majoor in het leger, arts en een zeer gerespecteerd specialiste. Zij zei:

'Meer dan wat dan ook ter wereld wilde ik God dienen. Maar hoe hard ik het ook probeerde, ik kon Hem niet vinden. Het wonder is dat Hij mij vond. Op een zaterdagmiddag in 1969 was ik thuis in Berkeley (Californië) toen ik de deurbel hoorde. Er stonden twee jongemannen voor de deur. Ze waren gekleed in een net kostuum met een wit overhemd en een stropdas. Hun haar was netjes gekamd. Ik was zo onder de indruk van wat ik zag, dat ik zei: 'Ik weet niet wat u verkoopt, maar ik koop het.' Een van de jongemannen zei: 'Wij verkopen niets. Wij zijn zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, en wij willen graag met u praten.' Ik vroeg hen binnen te komen, en zij vertelden over hun geloof.

'Dat was het begin van mijn getuigenis. Ik ben oneindig dankbaar voor het voorrecht en de eer om lid te zijn van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. De vreugde en vrede die ik door dit blijde

Ook al was ze een zeer gerespecteerde arts in het leger, ze wilde boven alles God dienen. 'Maar ik kon Hem niet vinden', zei ze. 'Het wonder is dat Hij mij vond.'

evangelie heb gekregen, zijn een hemel op aarde. Mijn getuigenis van dit werk is het dierbaarste in mijn leven, een gave van mijn Hemelse Vader waarvoor ik eeuwig dankbaar zal zijn.'

Die kennis verkrijgen we nu nog steeds op dezelfde manier als vanouds. Dat gold voor mijn vriend, de marineofficier. Dat gold voor de ingenieur wiens woorden ik heb aangehaald. Dat gold voor de arts van wie ik het getuigenis heb geciteerd. Er zijn miljoenen mensen die hetzelfde zouden kunnen vertellen. En als er mensen zijn die wat deze zaken betreft naar een getuigenis van de Heilige Geest zoeken, dan geef ik u mijn getuigenis dat u het krijgen kunt. En u zult het krijgen net als Petrus vanouds:

'Toen Jezus in de omgeving van Caesarea Filippi gekomen was, vroeg Hij zijn discipelen: (...) Wie zegt gij, dat Ik ben?

'Simon Petrus antwoordde en zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God!

Jezus antwoordde en zeide: Zalig zijt gij, Simon Barjona, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is.

'En Ik zeg u, dat gij Petrus zijt, en op deze petra zal Ik mijn gemeente bouwen en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet overweldigen' (Matteüs 16:13, 15- 18).

Deze petra, of rots, van openbaring is de bron van kennis aangaande de diepten Gods. Het is het getuigenis van de Heilige Geest aangaande de eeuwige waarheid. En de poorten van het dodenrijk, oftewel de hel, zullen de man of vrouw die dat getuigenis zoekt, het aanvaardt, het ontwikkelt en ermaar leeft, niet overweldigen.

Van die heilige zaken getuig ik plechtig, en ik smeek de zegeningen van die kennis af over allen die oprecht naar de waarheid zoeken. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De Heer heeft over de vereisten van het evangelie gezegd: 'Eng is de poort, en smal de weg' (zie Matteüs 7:14).
2. De mensen die een persoonlijke overtuiging van de waarheid hebben – die in hun hart weten dat God leeft, dat zij een kind van God zijn met een eeuwig en oneindig potentieel, en dat er vreugde schuilt in gehoorzaamheid – leggen zichzelf bereidwillig discipline op om aan de vereisten van het evangelie te voldoen.
3. De evangelie-eis van zelfdiscipline ontwikkelt mede karakter, kracht en edelheid, en geeft bovendien gemoedsrust en kansen tot groei.

Toen mijn zendingspresident mijn overplaatsing aankondigde, dacht ik dat hij mij ergens voor strafte. Ik was, als Fransman, op zending in Frankrijk en Zwitserland. En nu werden mijn nieuwe collega en ik geroepen als zoneleiders in Avignon – een stad waar al maanden niemand zich had laten dopen.

Mijn collega en ik besteedden onze eerste avond in Avignon aan het bespreken van onze situatie, en we probeerden motivatie en kracht te vinden. Een mogelijke oplossing was om gewoon te wachten op wat

zou komen. Maar toen we bedachten hoe kort onze zending was, wisten we dat we het verschrikkelijk zouden vinden om kostbare maanden te verkwisten.

We dachten aan de zinsnede in Matteüs 19:26: 'Bij God zijn alle dingen mogelijk'. Als we nu eens in deze stad en dit gebied waren met een bepaalde reden? Als de mensen in deze stad nu eens niet zo hopeloos waren als men ons had laten geloven? Als hun enige probleem nu eens de houding van de zendelingen ten opzichte van hen was? Als de Heer nu eens een belo-

ning voor ons bereidde al naar gelang ons geloof, onze inzet en ons verlangen?

We besloten niet te letten op wat anderen over Avignon zeiden. In onze gebeden vroegen we de Heer om ons naar een goede ziel te leiden – iemand die we voor de volgende maand op de doop zouden kunnen voorbereiden. En we beloofden de Heer dat we uit alle macht zouden werken.

Twee dagen later maakten we kennis met Haroun en begonnen we hem te onderrichten. Hij liet zich precies een maand nadat wij de Heer onze toe-

A black and white illustration of a dark, textured landscape. In the foreground, a stone block sits on the left. The background shows a dark, hilly terrain with some light-colored patches, possibly snow or light-colored rock. The overall style is expressive and somewhat abstract.

WACHTEN OP WAT ZOU KOMEN

Pierre Anthian

zegging hadden gedaan, dopen. Haroun verwees ons naar zijn bovenbu- ren, en zo begonnen we ook de familie Langer te onderrichten. Ook zij aan- vaardden het evangelie en lieten zich dopen. Het is geweldig om het wonder van bekering te zien plaatsvinden in mensen die je liefhebt.

Daar het gebouw waarin Haroun en de familie Langer woonden slechts twee etages had, met elk één woning, beseften we dat de bewoners van een heel gebouw nu tot het evangelie be- keerd waren! Wij hadden daar 100% succes gehad!

Na vier maanden werken, opoffe- ren, wonderen en zegeningen ontvan- gen, was de kleine gemeente in Avi- gnon bijna verdubbeld. De zendingen van ons district hadden vijftien men- sen voorbereid op het lidmaatschap in de kerk. Nu de reputatie van de stad hersteld was, wilden alle zendingen er graag werken. Alle verkeerde ideeën over Avignon waren veran- derd.

Een jaar na mijn zending ging ik naar de Zwitserse tempel, en tot mijn verbazing en verheuging trof ik daar broeder en zuster Langer en hun drie

kinderen. Ik was er getuige van dat zij aan het altaar knielden en zich aan el- kaar lieten verzegelen. Broeder Eric Langer is nu hogepriester – en is bo- vendien president van de Gemeente Avignon.

Ik bedankte de Heer voor zijn wel- dadigheid tegenover mij. En ik be- dankte Hem voor het verlichten van het verstand van mij en mijn collega op die eerste avond in Avignon toen wij besloten met al onze kracht te werken. Wat zou het resultaat zijn geweest als we gewoon gewacht hadden op wat zou komen? □

ILLUSTRATOR: DOUG FAKEL

FOTOGRAFEN: DAVID EN LABÈNE GAUNT

ÉÉN STEM

In Israël, een land waar tegenstrijdige stemmen opgaan, was de muziek van het Tabernakelkoor als één stem die een vredeslied aanhief.

LaRene Gaunt

De zonnestralen vallen over het herdersveld bij Betlehem, gefilterd door de wolken. Een hedendaagse bedoeïen leidt zijn kudde schapen over de rotsachtige heuvel, en de ochtendlucht vult zich met het blaten van schapen, af en toe onderbroken door het geklingel van een geitebel. Het veld op de heuvel, dat er tegenwoordig ongeveer hetzelfde uitziet als vanouds toen er in de nacht van Christus' geboorte engelen verschenen aan de herders, loopt af tot in een vallei met aan weerszijden steile heuvels. De met kalksteen bedekte heuvels gloeien een tijdje in het wisselende zonlicht. Op de top van de heuvel rechts ligt Betlehem, geboorteplaats van de Heiland. Zelfs in de heilige ochtendlucht heeft het een stralend witte glans.

Links: Op een helling van de berg waar Jezus zijn zaligsprekingen uitgesproken heeft, is het Tabernakelkoor een afspiegeling van zijn woorden die ze daar zingen: 'Verblijdt u en verheugt u' (Matteüs 5:12). **Boven:** Op het herdersveld.

Geleidelijk vullen de valleien en heuvels rond het herdersveld zich met de tonen van 'De Heer is mijn Herder', gezongen door het Mormoons Tabernakelkoor. 'De Heer is mijn Herder, 'k heb al wat mij lust, Hij leidt mijne schreden, bewaar mijne ziel.' Na de laatste woorden van het lied, 'Hij geeft mij met liefde, nog meer dan ik vroeg', die krachtig en duidelijk opstijgen in de ochtendlucht, houdt het koor op met zingen. Tot ieders verrassing duurt het geluid voort, en rolt als een lange, blijvende echo door de vallei en weerkaast van heuvel tot heuvel. De muziek van het Tabernakelkoor heeft het land vervuld, en het lijkt of het land op zijn beurt aarzelt om het los te laten.

Het Tabernakelkoor heeft van 26 december 1992 tot en met 6 januari 1993 het Heilige Land met muziek vervuld, met concerten in Jeruzalem, Tel Aviv en Haifa. En de echo plantte zich voort door de rechtstreekse uitzendingen van die concerten op de Israëlische radio en tv. Uit de reacties van het publiek, en uit de kritieken in de pers, bleek dat de mensen inderdaad moeite hadden om de muziek los te laten.

VEREEND DOOR MUZIEK

In het middelpunt van de reis van het Tabernakelkoor naar Israël stond de uitvoering van het Requiem Opus 5 van Berlioz met het Jerusalem Symphony Orchestra, in het kader van zijn concertserie 'Liturgica 92'. Tijdens die concerten, die jaarlijks in december en januari worden gegeven, worden belangrijke christelijke koor- en orkestwerken uitgevoerd.

Tijdens de tournee van het Tabernakelkoor vormden de reacties van het publiek de beste indicatie van het succes. Israël is een land met veel musici, maar het is algemeen bekend dat de ontwikkelde en goed onderlegde bezoekers in dit land altijd onmiddellijk na een concert vertrekken. Na het Requiem van Berlioz reageerde het publiek echter eensgezind met een meer dan vijf minuten durend gescandeerd

applaus – de oproep tot een toegift – op de zuivere kracht en energie van die geweldige muziek.

Teddy Kollek, die reeds lang burgemeester van Jeruzalem is, zei dat de concerten van het Tabernakelkoor 'een brug sloegen', en dat de muziek 'een belangrijke uiting was van vrede en broederschap'.

De meest opvallende reacties op de muziek van het koor kwamen echter van het publiek bij de a cappella-concerten, waar het koor een selectie ten gehore bracht uit hun algemene repertoire, variërend van Rachmaninoff tot Afro-Amerikaanse spirituals. Aan het begin van die concerten stond het publiek op wanneer het koor 'Hatikvah' zong, het Israëlische volkslied. De muziek bleef publiek trekken naarmate het koor de eerste helft van het concert afwerkte, waarbij het publiek vooral ontroerd reageerde op de combinatie van 'By the Waters of Babylon' en 'Komt, heil'gen, komt'.

Tijdens de levendige tweede helft van die concerten begonnen sommige aanwezigen naar voren te leunen in hun stoel. Toen het koor het lied 'Now Shout!' zong, waarin de woorden 'Clap your hands' (Klap in je handen) voorkomen, begon een gedeelte van het publiek met de muziek mee te klappen. Glimlachjes veranderden in brede grijnzen. Met elk volgend nummer werd het applaus sterker. Tegen de tijd dat het laatste nummer werd uitgevoerd, 'Cindy', met een syncopisch ritme, waren er mensen onder het publiek die met bewegingen van hun handen, voeten en hoofd met de muziek meededen. De organist en de slagwerker voegden aan het klappen en zingen van 'Get along home, little Cindy; I'll marry you someday' door het koor nog het geluid van galopperende paarden toe, belgerinkel, en het geluid van een tamboerijn. Zelfs bij het applaus glimlachte men nog, sommigen klaptten met de handen in de lucht – totdat uiteindelijk het gescandeerde klappen begon.

Vervolgens kwamen de toegiften. Toen de eerste noten van het indrukwekkende 'Jerusalem of Gold' zich door de

Het Tabernakelkoor, de tenor Robert Breault en het Jerusalem Symphony Orchestra geven onder leiding van David Shallon in Jeruzalem (uiterst links) en Tel Aviv (links) uitvoeringen van het Requiem van

Berlioz. Dat Requiem, in 1837 door de Franse componist Hector Berlioz geschreven, is een muzikale beschrijving van het sterven, de dag des oordeels, de verlossing en de opstanding.

concertzaal verspreiden, stokte de adem van het publiek, waarna het applaudisseerde toen de solist in het Hebreeuws begon te zingen. Men kon de emotionele verbondenheid van het publiek met dat lied goed voelen. Een vrouw sloeg in de opwinding haar hand voor haar mond. Een man met een ernstig gezicht zette zijn bril af en weende openlijk. Vele aanwezigen zongen geluidloos met het koor mee, en anderen veegden de tranen van hun wangen.

Toen het lied klaar was, vestigde koordirigent Jerold Ottley de aandacht op de componiste van 'Jerusalem of Gold', Naomi Shemer, die zich zowel in Jeruzalem als in Tel Aviv onder het publiek bevond. Wanneer zij opstond, gaf het publiek haar een staande ovatie. Het reageerde daarmee op een lied dat tijdens de zesdaagse oorlog in 1967 hun hart gewonnen had. Met dit lied, dat gebaseerd is op de legende over een sjeik die zijn vrouw een gouden miniatuurmodel van de stad Jeruzalem gaf, werd in 1967 een songfestival gewonnen. Doordat het tijdens de oorlog voortdurend op de radio te horen was en doordat de mensen het voortdurend in hun hart meedroegen, werd het een symbool van eenheid voor de Israëliëse soldaten en burgers toen zij die delen van hun eens verdeelde stad binnengingen die eerst voor hen gesloten waren geweest.

Er werd weer gescandeerd geklapt, en het koor begon de 'Battle Hymn of the Republic' te zingen. Tegen het einde van het lied gingen de lichten in de zaal aan, en begon het publiek ritmisch met de muziek mee te klappen, totdat de laatste klanken uiteindelijk in het applaus verdrongen, en alle aanwezigen opstonden.

Toen het koor begon aan de traditionele laatste toegift, 'God zij met u', bleef het publiek staan, terwijl velen de tranen uit hun ogen veegden.

'Muziek overwint alle hindernissen', zei Robert Cundick tijdens een interview dat hem in het Jerusalem Center werd afgenomen door de *Jerusalem Post*. 'Zingen is de basis voor een geweldige ervaring met het land Israël.'

Dat bleek voor alle concerten van het Tabernakelkoor te gelden. Bij elk concert werd het publiek een moment lang getransformeerd tot een eenheid, tot iets beters dan ze als individuen waren geweest. De muziek van het koor verweefde haar geluid met de emoties en herinneringen van elke luisteraar, en verbond hen tot één grote eenheid. En dat ene moment lang beleefde ze samen in vrede, vereend door de universele taal van muziek.

GEHOORD NA DE CONCERTEN

Nadat het applaus was verstomd en de lichten in de zaal weer aan waren gegaan, gingen de bezoekers uiteindelijk met tegenzin naar huis. Toen zij het balkon en de zaal verlieten en de hal inliepen, glommen sommige gezichten in stilte. Anderen gingen in groepjes opgewonden met elkaar staan praten – het leek wel alsof iedereen tegelijk stond te praten.

- 'Hier zijn geen woorden voor, hier zullen nooit woorden voor zijn. Dit was de mooiste ervaring van mijn leven.'
- 'Ik had het gevoel dat ik geen lucht, maar muziek inademde.'
- 'Ik heb zojuist twee uur in de hemel doorgebracht. Onze hele kibboets had een bus gehoord en is hierheen gekomen. We konden het Tabernakelkoor niet laten gaan zonder het te horen.'
- 'U zingt met de liefde van God.'
- 'In dit land waar zoveel moeilijkheden zijn, verlangen we allemaal hevig naar vrede. U, met uw koor en uw muziek, brengt ons een beetje vrede. Dat is welkom.'
- 'Het was prachtig. Het was geweldig. Het was als fluweel.'
- 'De hemelen waren geopend, en de engelen zongen.'
- 'Ik voelde me zwak in geest toen ik kwam, maar ik was

sterk toen ik wegging. U hebt iets in mij wakker gemaakt dat ik lang niet heb gevoeld.'

- 'Ik heb vanavond naast God gezeten.'

EEN REIS VAN DE GEEST

Ouderling James E. Faust van het Quorum der Twaalf Apostelen, en zijn vrouw, Ruth, reisden met de 588 leden van het koor, hun echtgenoten, en de medewerkers van het koor mee door Israël. Ouderling Jeffrey R. Holland van de Zeventig, die momenteel werkzaam is als president van het Gebied Europa Noord, en zijn vrouw, Pat, voegden zich in Jeruzalem bij het koor. Hun aanwezigheid en leiderschap droeg bij tot de spirituele aard van de tournee van het koor door Israël.

De geestelijke groei die plaatsvond in het hart van de koorleden is ook een belangrijk aspect van het verhaal achter

deze godsdienstige odyssee. 'Dit bezoek had een diepe godsdienstige betekenis voor ons', zegt de president van het koor, Wendell S. Smoot, 'want we zagen de wortels van ons geestelijk leven: onze Heiland was daar geboren, heeft daar geleefd en is er gekruisigd. De plaatsen waar dat gebeurd was, riepen hevige emoties in ons op.' In feite hebben veel koorleden ontdekt dat 'tot Christus komen' meer was dan een bedevaartstocht naar het Heilige Land; het was een reis van de Geest.

Voor het koor en hun gasten begon die reis van de Geest op 27 december, toen zij kort na hun aankomst in Israël een avondmaalsdienst bijwoonden in het Brigham Young University Jerusalem Center. In de aula van dat centrum zagen zij door de drie glazen wanden Jeruzalem bij avond. Zij hadden een uitzicht op de vele plekken waar Jezus had gelopen – van de weg naar Betlehem links, tot het terrein met Getsemane rechts. Elk onderdeel van de dienst ging gepaard met een sterke geest – van het openingsgebed en het avondmaal

tot en met de toespraken door Truman Madsen (directeur van het centrum), Ann Madsen (lid van de faculteit), en ouderling Jeffrey R. Holland.

'Ik hielp met het klaarzetten van de avondmaalschalen', zegt Stephen Bardsley, lid van het koor. 'Men vroeg mij om de zegen over het brood uit te spreken. Ik kan niet in woorden uitdrukken hoe ik mij voelde. Telkens wanneer ik dacht aan de unieke kans om het avondmaal te zegenen, zoals de Heiland zoveel jaar geleden hier dichtbij ook heeft gedaan, moest ik huilen. Toen ik bad, was ieder woord dat langzaam uit mijn mond kwam even heerlijk. Zijn heilige naam uit te spreken en onze Hemelse Vader te smeken om het brood te zegenen, heeft bij mij hevige emoties opgeroepen.'

Na het avondmaal sprak broeder Madsen. Hij zei over het bezoek van het koor: 'We hebben ervan gedroomd, we hebben het gehoopt, en nu gebeurt het. De Heer heeft u hierheen geroepen.'

Bij Dominus Flevit op de Olijfberg zong het koor 'Gij zijt groot'. Hier dichtbij weende Jezus over Jeruzalem, voorafgaand aan zijn triomfantelijke intocht in de stad.

Ouderling Holland vertelde hoe Orson Hyde op 24 oktober 1841, staande op de Olijfberg, het land heeft toegewijd voor de terugkeer van de Joden. 'U schrijft geschiedenis en u scheidt herinneringen voor deze bedeling. Daarvan getuig ik', zei hij.

Een ander geestelijk hoogtepunt kwam twee dagen later in Haifa, in de vorm van een apostolische zegen. Lichamelijk en anderszins was er van iedereen die betrokken was bij de tournee enorm veel geëist. De volgende opmerkingen van een koorlid weerspiegelen tevens soortgelijke ervaringen van anderen: 'Drie maanden hard repeteren, twaalf tv-uitzendingen, persoonlijke voorbereidingen voor de reis,

keractiviteiten in het gezin, en de dood van mijn moeder hadden hun tol geëist. Toen ik op 26 december aan boord van het vliegtuig ging, was ik volkomen uitgeput. Dat is geen manier om aan de tournee van een koor te beginnen.' Vervolgens had het koor tijdens de eerste twee dagen na aankomst in Israël drie repetities voor de uitvoering van het Requiem van Berlioz (van elk bijna anderhalf uur) en een repetitie voor een cappella-concert, plus een uitvoering daarvan.

Voorafgaand aan het eerste concert van het koor in Haifa, sprak ouderling James E. Faust een zegen uit over de groep. Hij zegende hen dat hun lichaam vernieuwd zou worden en dat zij de kracht zouden hebben om de uitvoering te geven.

'Ik voelde dat mijn lichamelijke kracht geleidelijk weer terugkwam,' zegt koorlid Toni Davis. 'Tegen de tijd dat we op het podium stonden, stonden we daar met macht. Ik geloof dat als je alles hebt gedaan wat je kunt, de Heer de rest doet. Toen ik terugkwam in het hotel, viel ik op mijn knieën en bedankte de Heer voor de kracht die Hij me gegeven had – niet alleen de geestelijke, maar ook de lichamelijke kracht.'

Een week later getuigde ouderling Faust tijdens een avondmaalsdienst in Tiberias, bij het meer van Galilea, van de goddelijke aard van het werk dat het koor deed, en sprak hij voor de tweede keer een apostolische zegen over hen uit. Met de woorden uit Helaman 10:4–5 beklemtoonde ouderling Faust in die zegen de belofte van de Heer: 'Omdat gij dit zo onvermoeibaar hebt gedaan, zal Ik u voor immer zegenen; en Ik zal u machtig maken in woord en in daad.'

REPETITIES EN UITVOERINGEN

Hoewel de koorleden de meeste tijd doorbrachten met repeteren, uitvoeringen geven en meewerken aan filmopna-

men voor een tv-programma dat later dit jaar zal worden uitgezonden, waren er nog meer spirituele ervaringen.

Een bijzonder moment beleefde het koor toen het op 28 december in het Jerusalem Center voor het eerst repeteerde met David Shallon, dirigent van het Jerusalem Symphony Orchestra. Het koor keek in de aula uit op een met gordijnen bedekte glazen wand, en David Shallon stond tijdens het werken met het koor met zijn rug naar die wand. Tijdens de repetitie trok iemand de gordijnen open en gaf daarmee het koor een uitzicht op de oude stad in het daglicht. Toen meneer Shallon zich omdraaide om te kijken, stakte zijn adem hoorbaar en bleef even, met zijn beide handen onder zijn kin, samen met het koor van dat prachtige uitzicht genieten. Zowel voor het koor als voor de dirigent was het een ontroerend moment.

Tijdens de a cappella-concerten en de uitvoeringen van het Requiem van Berlioz werden de leden van het koor met grote vreugde en emoties vervuld. Maar voor ten minste een lid van het koor, Michael McOmber, had het zingen in Israël een bijzondere persoonlijke betekenis.

'Ik zong voor joden, moslims, christenen, en voor mijn grootvaders broer, John Alexander Clark,' zegt hij. Ouderling John Clark, die in 1894 op zending geroepen was in de Turkse zending, overleed in Haifa, nu in het huidige Israël, aan de pokken. Hij was een van de twee zendelingen die daar begraven waren en die, naar het scheen, voor niets gestorven waren. Maar in deze tijd dienden de graven als bewijs van de vroegere aanwezigheid van de kerk in Israël; dit droeg bij tot het verkrijgen van de toestemming voor de bouw van het Jerusalem Center.

'We zongen een ontroerende tekst, gebaseerd op een tekst uit Psalm 137,' zegt Michael. 'Aan Babels stromen, daar zaten wij, ook weenden wij, als wij Sion gedachten.' Ik stond daar en huilde. Ik werd overweldigd door een onverwacht gevoel van ironie toen ik aan mijn voorouder John dacht:

Uiterst links: De succesvolle uitvoeringen van het koor waren het resultaat van vele uren repeteren, zelfs nog tijdens de tournee. Dirigent Jerold D. Ottley (staand) neemt samen met Tabernakel-organist Richard L. Elliott de gekozen muziek door.

Links: Het wekelijkse radio- en tv-programma 'Music and the Spoken Word', gepresenteerd door Lloyd D. Newell, kwam dit keer uit het Jerusalem Center van de BYU. Het werd op videoband opgenomen voor uitzending in Noord-Amerika en andere delen van de wereld.

'Hoe zouden wij des Heren lied zingen op vreemde grond?', had de Psalmist over het gevangen Israël gezegd. Maar op een vreemde manier voelde ik mij hier thuis, terwijl ik dit lied van de Heer voor mijn voorouder zong. Ik was gekomen om ter nagedachtenis van hem een requiem te zingen: 'Ik zal u nooit vergeten, o, Jeruzalem, noch John Alexander Clark.'

Ook voor veel andere leden van het koor kreeg het zingen van 'Aan Babels stromen' in Israël een nieuwe geestelijke betekenis. 'In Haifa konden we het nauwelijks zingen omdat de Geest zo sterk was en zoveel mensen weenden', zegt een koorlid. 'Het was een ongelooflijke ervaring. Toen we "Komt, heil'gen, komt" zongen, besepte ik dat die woorden ook op het Joodse volk sloegen, en voelde ik een band met hen.'

FILMEN OP HEILIGE PLAATSEN

Voor veel koorleden en -leiders was de Geest het sterkst aanwezig toen het koor op verschillende heilige plaatsen bijeenkwam voor tv-opnamen. Daar die plaatsen tijdens de opnamen voor het publiek gesloten waren, had men er als groep het rijk alleen.

'Vandaag heeft het koor 'Gij zijt groot' gezongen vanaf de majestueuze hoogten van Dominus Fleuit, vlakbij de plaats waar Jezus vlak voor zijn triomfantelijke intocht weende over Jeruzalem', schreef Ken Wilks in zijn dagboek. 'Mijn ogen vulden zich met tranen toen ik dacht aan mijn voorouders, die begraven liggen op een kerkhof naast een kerkje in Alabama. Ik voelde me zo dankbaar tegenover Christus omdat Hij ons de zegeningen van de tempel beschikbaar heeft gesteld om families bij elkaar te brengen.'

Voordat er bij de Berg der zaligsprekingen kon worden gefilmd, scheepste het koor zich in Tiberias in, en stak met twee schepen de zee van Galilea over. Ongeveer halverwege het meer, waar vaak plotselinge stormen kunnen voorko-

men, zoals gebeurde op de avond dat Christus de wateren kalmeerde, stopten de schepen. Er werd een gebed uitgesproken, en vervolgens zongen het koor en de andere aanwezigen 'Meester, de stormwinden woeden'.

'Ik voelde echt de Geest toen we op het meer van Galilea stilhielden', zegt een koorlid. 'Ik heb de Geest nog nooit zo sterk gevoeld.'

Door enkele complicaties arriveerde het koor pas laat bij de Berg der zaligsprekingen, en was er nog slechts een uur daglicht over. De lucht was inmiddels bewolkt en de zon begon al onder te gaan boven de zee van Galilea. Verscheidene mensen merkten dat iedere keer dat de filmploeg opnamen van het koor maakte, de zon van achter een lange, dunne wolk te voorschijn kwam en vol, warm zonlicht gaf – een extra getuigenis dat de Heer het weer voor alle opnamen in de hand hield. In feite was het weer op bijna alle dagen van het bezoek van het koor droog en zonnig. Er was maar één keer regen, en dat was 's nachts.

Op het herdersveld betrad het koor het met een omheining afgezet terrein dat dichtbij de plek gelegen is waar de engelen aan de herders verschenen. Peter Vasko, een van de Franciscaner priesters die voor het terrein zorgen, bezocht het koor tijdens de opnamen en zei tegen hen: 'Ik heb u toestemming gegeven om hier te zingen, omdat ik u erken als getuigen van Christus.'

'Ik was overweldigd door het horen van de echo van ons gezang op het herdersveld', zegt Carter Knapp. "Engelen die wij van omhoog gehoord hebben (...), en de bergen die ten antwoord hun vreugdevolle tonen weerkaatsen." Die woorden zal ik nooit meer zingen zonder me deze ervaring met de echo te herinneren.'

Maar de sterkste spirituele gevoelens kregen velen bij het tuingraf.

'Het koor werd voor de opnamen voor het tuingraf gezet', zegt koorlid Fay Mason. 'Ik stond recht voor het lege graf. De

Bij het tuingraf (links) zong het koor 'When I Survey the Wondrous Cross' (Wanneer ik het wonderbaarlijke kruis aanschouw). Rechts: Een cameraman maakt opnamen van de vertolking.

muziek was weliswaar van tevoren opgenomen, maar bij de laatste opname stond Jerold Ottley ons toe 'When I Survey the Wondrous Cross' (Wanneer ik naar het wonderbaarlijke kruis kijk) uit volle borst te zingen. Tijdens het zingen van dit lied, voelde ik de Geest van de Heer bijzonder dichtbij. Heel even had ik het gevoel dat als ik mijn hand had uitgestoken, Hij die gepakt zou hebben.'

'Ik heb een veel groter begrip van de Heiland gekregen en ben meer van Hem gaan houden', zegt koorlid Tom Porter. 'Hij leeft! Want, zoals in een ander lied staat: "I walked today where Jesus walked, and felt his presence there" (Vandaag heb ik gelopen waar Jezus eens heeft gelopen, en ik voelde er zijn aanwezigheid). We waren allemaal erg onder de indruk van de laatste paar regels van het lied "When I survey the wondrous cross" (Wanneer ik het wonderbaarlijke kruis aanschouw) toen we voor het graf stonden. "Love so amazing, so divine, demands my soul, my life, my all!" (Zo'n verbazende liefde, zo goddelijk, vereist mijn ziel, mijn leven, mijn alles!) Ik hoop dat ik deze verandering kan vasthouden, want ik ben echt een ander mens geworden door naar dit land te komen.'

'WE SPRAKEN TOT HEN MET MUZIEK'

Alle deelnemers aan de tournee hadden een verklaring ondertekend dat ze niet actief zendingswerk zouden doen, een zelfde verklaring als ondertekend wordt door allen die naar het BYU Jerusalem Center gaan. Ouderling Faust legt de reden voor die verklaring uit: 'Toen we de grond voor het Jerusalem Center wilden aankopen, en we aan de onderhandelingen begonnen, moesten we ook een overeenkomst sluiten waarin we verklaarden niet actief zendingswerk te zullen doen. We noemen het zelf liever een verbond, want dat woord weerspiegelt beter ons vaste voornemen om ons eraan te houden. Toen we dit op een keer met burgemeester Kollek

bespraken, herinnerde hij ons eraan dat de wereld tijdens de Tweede Wereldoorlog zes miljoen Joden verloren had. 'We kunnen het ons niet veroorloven nog één Jood te verliezen', zei hij.

Zowel de koorleden, de meereizende echtgenoten als de andere begeleiders hielden zich nauwkeurig aan die overeenkomst. Toch vond iedereen genoeg om over te praten in gesprekken met de mensen in Israël. Velen gaven de mensen met wie zij kennis maakten een cassettebandje – waarvoor van tevoren toestemming gegeven was – met wat populaire muziek van het Tabernakelkoor, muziek die wat de Israëli's betreft gepast was omdat er geen verwijzingen naar Christus in voorkwamen. 'We hebben geen zendingswerk gedaan. We hebben met muziek tot hen gesproken', zei een koorlid. 'Wij hebben onze liefde aan hen gegeven', zei een ander koorlid.

Een royaal gebaar van de partner van een koorlid had blijvende gevolgen. Vier koorleden en twee echtgenoten namen een taxi naar het medisch centrum van de Hadassah Hebreeuwse universiteit in Kadesh, om daar de beroemde gebrandschilderde ramen van Chagall te bekijken waarop de twaalf stammen van Israël staan afgebeeld. 'Heel Jeruzalem heeft het over uw koor', zei Yocheved, de receptioniste. Maar toen ze haar vroegen of ze die avond het laatste concert zou bijwonen, antwoordde ze enigszins hakkend dat ze wegens 'omstandigheden' niet kon komen.

Toen de zes weg waren gegaan, beseften ze ineens dat de 'omstandigheden' waar ze het over had gehad inhielden dat ze geen geld had voor een kaartje. Snel keerden ze terug, en een van de echtgenoten gaf haar zijn toegangskaartje voor het concert. Ze reageerde spontaan, en tijdens het concert die avond werd ze tot tranen toe bewogen. Na het concert omhelsde ze haar nieuwe vrienden en zei: 'Ik kon niets terug doen, ik wist uw namen zelfs niet, en daarom heb ik vandaag bij het Hadassah ziekenhuis namens het Mormoons Tabernakelkoor een boom geplant. Die zal daar verder groeien, en

EEN GEBOUW VOL LICHT EN VREDE

bij het volgende bezoek aan Jeruzalem kunt u naar uw boom komen kijken. Uw komst hier heeft ons vreugde en vrede gebracht.'

Kay Lynn Wakefield leerde een belangrijke les van een vrouw die bij het tuingraf werkte. 'We haastten ons voort, en hoorden toen een heldere sopraanstem', zegt zuster Wakefield. 'Ik voelde me zo tot dat hemelse geluid aangetrokken, dat ik de groep verliet en ging kijken waar het vandaan kwam. En toen zag ik haar! Een klein Engels dametje dat een van de paden in de tuin aan het vegen was.

'Ik sprak met haar, en ze legde uit wat een vreugde het elke dag weer voor haar is om de paden bij het tuingraf aan te vegen, waarbij ze vaak de hele tijd zingt. Ik vertelde haar dat het Tabernakelkoor die dag bij het tuingraf ging zingen. Haar ogen vulden zich met tranen, en ze zei: "Ja, dat weet ik, en ik beschouw het als een voorrecht dat ik hier vandaag kan zijn om het koor te horen." Toen omarmde ik haar, waarna ik terugkeerde naar de groep. Zo werd ik er weer aan herinnerd dat ik niet zo gefixeerd moest zijn op het bereiken van het reisdoel dat ik vergat van de reis te genieten.'

Toen een koorlid een winkel in olijfhout bezocht in Betlehem, gaf ze de winkelier een bandje van het Tabernakelkoor. Hij zette de muziek meteen aan. Enkele minuten later rende hij de straat op, achter haar aan, en riep vol vreugde: 'Luister eens wat uw muziek met mijn winkel heeft gedaan!'

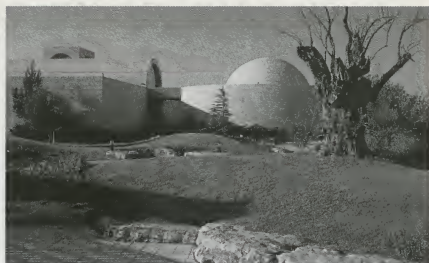
Zo was Israël tien korte dagen lang vol muziek van het Tabernakelkoor, en Israël, op zijn beurt, leek de muziek slechts met tegenzin te willen laten gaan. Net als de echo bij het herdersveld die zo lang doorklonk, is de muziek van het koor nog te horen in woningen door het hele land, bij gezinnen die bandjes met de muziek van het koor afspelen of luisteren en kijken naar radio- en tv-uitzendingen.

Zoals ouderling Faust tijdens de avondmaalsdienst in Tiberias tegen het koor had gezegd: 'Het goede werk dat u hebt gedaan, zal oneindige gevolgen hebben.' □

Er staat een grote, knoestige olijfbom in de zon bij de toegang tot het Jerusalem Center for Near Eastern Studies van de Brigham Young University. De donkere, vervormde takken van de boom vormen een scherp contrast met de glinsterend witte stenen van het centrum. Hoewel de boom, vergeleken met het groene gras bij zijn wortels, dood lijkt, is dat niet zo. Wie de achthonderd jaar oude boom, die uit Galilea daarheen is gebracht, eens nader bekijkt, ziet dat er nieuwe scheuten uit de verweerde stam komen. Olijfbomen, waarvan de wortels eeuwen lang in leven kunnen blijven, behoren tot de meest duurzame bomen en planten ter wereld. Deze boom herinnert hen die hem zien eraan dat we door het evangelie gevoed kunnen worden en naar het eeuwige leven streven als we onze wortels diep in de door de Heiland onderrichte waarheden verankeren.

Het Jerusalem Center, dat uitkijkt over de oude stad, ligt op het zuidelijkste deel van de berg Scopus, die een noordelijke uitloper is van de Olijfberg. Het gebouw heeft een vloeroppervlak van 11.146 m², en is gelegen op een terrein van 1,8 ha. Met zijn zeven verdiepingen is het 30,5 meter hoog. Het heeft klaslokalen, een bibliotheek, een multifunctionele ruimte, een cafetaria en restaurant, twee aula's, en slaapzalen voor in totaal 175 studenten.

Het gebouw straalt licht en vrede uit. Bezoekers die het gebouw voor het eerst naderen, komen eerst in een besloten tuin met fonteinen en het vredig klinkende geluid van stromend water. Daarna lopen ze over een lange, hoge galerij die warm is en vol reflecterend licht. Het gebouw is grotendeels bedekt met marmor, teakhout en een plaatselijke steensoort. Alvorens de bovenste aula (die aan 330 mensen plaats biedt) te betreden, lopen de bezoekers door het gefilterde licht van de pergola's die de aula omringen. Omdat drie van de vier wanden van de aula van glas zijn, is de ruimte vol licht. In tegenstelling tot de rest van de architectuur in Jeruzalem no-

digst deze glazen aula het uitzicht op de oude stad Jeruzalem uit om binnen te komen. Als men 's avonds van de andere kant van de vallei naar het gebouw kijkt, lijkt het met al zijn lagen overvlede ramen een lantaarn op de heuvel.

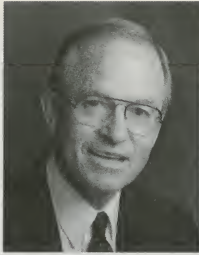
Toen het gebouw voltooid was, gaf ouderling Jeffrey R. Holland, die toen president van de Brigham Young University was, de burgemeester van Jeruzalem, Teddy Kolek, een rondleiding door het gebouw. Drie kwartier lang zei burgemeester Kolek bijna helemaal niets terwijl hij door het centrum liep. Uiteindelijk zei hij: 'U hebt het mooiste stuk land genomen dat we u hadden kunnen geven en hebt er meer mee gedaan dan ik voor mogelijk had gehouden. Ik beschouw het als het mooiste gebouw dat de laatste tijd in Jeruzalem gebouwd is.'

Burgemeester Kolek, die een groot voorstander is van een multiraciale samenleving in Jeruzalem, heeft zijn politieke carrière tijdens de bouw van het centrum herhaaldelijk op het spel gezet. Op 16 februari 1992, toen hij het Tabernakelkoor uitnodigde om naar Israël te komen, zei hij: 'Van alle moeilijkheden die ik in mijn 25 jaar als burgemeester van Jeruzalem heb gehad, waren de moeilijkheden rond de BYU-campus op de berg Scopus misschien wel de lastigste, en zeer zeker bijna de belangrijkste. Het touwtrekken ging niet om de mormonen, maar om de tolerantie in een stad die

Met zijn gracieuze, stenen bogen weerspiegelt het Jerusalem Center van de BYU architectonische vormen die typerend zijn voor Jeruzalem. In een lange, hoge galerij (linksboven) weerspiegelt de marmeren vloer het licht. Bij de ingang van de tuin (rechtsboven) staat een achthonderd jaar oude olijfboom.

een voorbeeld voor de wereld zou moeten zijn – een stad waarin iedereen onbeperkt op zijn eigen wijze tot zijn eigen God kan bidden. Hoe zouden wij, Joden, die eeuwenlang van onze heilige plaatsen gescheiden zijn geweest, nu andere mensen het recht kunnen weigeren om in Jeruzalem een onderwijsinstituut en plek van aanbidding te vestigen?'

Tegenwoordig kunnen studenten van de Brigham Young University in het Jerusalem Center for Near Eastern Studies studeren. Het is voor die studenten, die er komen om kennis te verkrijgen en om hun geestelijke wortels diep te verankeren in de blijvende waarheden van het evangelie en het leven van Christus, waarlijk een licht op de heuvel. En architectonisch gezien is het bovendien een licht op de heuvel daar het met zijn gewelfde vormen hoog op de berg Scopus ligt en vrede toelustert aan de lager gelegen stad. □

Ouderling John K. Carmack

Ouderling Monte J. Brough

Ouderling Tai Kwok Yuen

De kerk in India, Pakistan, Bangladesh en Sri Lanka

Het Gebied Azië bestaat uit Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Brunei, Cambodja, China, Hongkong, India, Indonesië, Laos, Macao, Maleisië, de Maldiven, Mongolië, Myanmar (het voormalige Birma), Nepal, Pakistan, Singapore, Sri Lanka, Taiwan, Thailand en Vietnam.

Al in de jaren vijftig van de vorige eeuw werkten er HLD-zendingen op wat soms het Indische subwerelddeel wordt genoemd. Maar pas in de afgelopen jaren is de kerk er permanent aanwezig. Om erachter te komen in welke mate het evangelie zich verbreidt in India en enkele andere landen in het Gebied Azië hield de redactie een gesprek met ouderling Monte J. Brough van de Zeventig, die het Gebied Azië presideert, en de ouderlingen John. K. Carmack en Tai Kwok Yuen van de Zeventig, zijn raadgevers in het gebiedspresidium.

Vraag: Kunt u ons iets vertellen over de vooruitgang van de kerk in het Gebied Azië?

Antwoord: Een belangrijke ontwikkeling in ons gebied die dit jaar heeft plaatsgevonden, was de organisatie in ja-

nuari van het Zendingsgebied Bangalore (India). De in India geboren Gurcharan Singh Gill, die hoogleraar wiskunde is aan de Brigham Young University, is de zendingspresident.

De kerk heeft veel moeilijkheden te overwinnen in India, maar de structuur van het zendingsgebied zal er beter toe bijdragen dat de achthonderd miljoen tellende bevolking bereikt wordt. De grootste kracht van de kerk is haar potentieel om te groeien. In de landen waarvoor wij verantwoordelijk zijn, bevinden we ons ongeveer in hetzelfde stadium als waarin de kerk zich veertig of vijftig jaar geleden in Zuid-Amerika bevond. We hebben relatief weinig leden, maar ze zijn getrouw, toegewijd en bereidwillig.

V: Hoeveel leden zijn er in deze landen?

A: In India zijn er 1 200 leden. Ze zijn verspreid over het hele land, hoewel het merendeel in het zuiden van centraal-India woont.

In Pakistan heeft de kerk zeven units, met totaal ongeveer 150 leden. Wij hebben daar afgelopen jaar ongeveer 60 dopelingen gehad.

De eerste gemeente van de kerk in Bangladesh is op 15

FOTOGRAAF: ISAAC FERGUSON

maart 1992 officieel georganiseerd. Er zijn bijna 40 leden in dat land.

Er is ook een gemeente van de kerk in Colombo (Sri Lanka); op dat eiland heeft de kerk 112 leden.

V: Worden de mensen in die landen met bijzondere moeilijkheden geconfronteerd wanneer ze lid worden van de kerk?

A: Armoede is een groot probleem voor veel mensen in die landen. En omdat de godsdienstige cultuur er zo'n belangrijk deel uitmaakt van de levenswijze, is de druk door de omgeving soms een hindernis voor mensen die een andere godsdienst kiezen.

V: Lukt het de leden om die moeilijkheden te overwinnen?

A: Waar het evangelie ook wortel schiet, ongeacht het land of de omstandigheden waarin de mensen zich bevinden, heeft het hetzelfde wonder-

baarlijke resultaat – het is de mensen tot zegen en brengt hun vreugde.

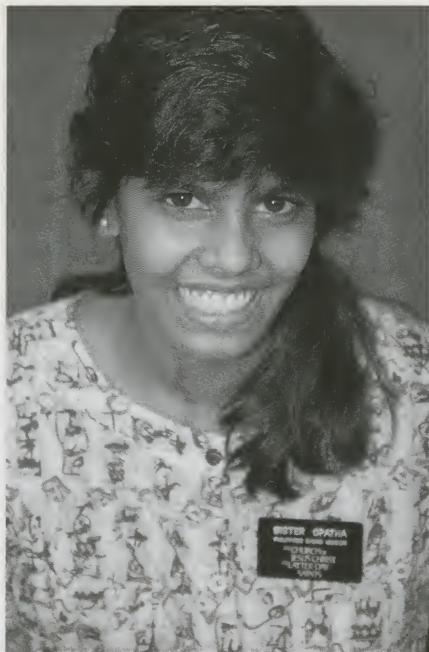
V: Kunt u enkele mensen noemen die een voorbeeld zijn van die groei?

A: Er is een jongeman in India, Ebenezer Solomon. Zijn moeder, die geen Engels spreekt, hoorde enkele jaren geleden over de kerk door middel van een van de zendelingechtparen die we in India hebben gehad. Ze werd lid van de kerk en nam haar twee zoons mee. Ebenezer is enkele jaren geleden in India op zending geweest. Hij is nu getrouwd en

die naam haar twee zoons mee. Ebenezer is enkele jaren geleden in India op zending geweest. Hij is nu getrouwd en

Links: In het Gebied Azië van de kerk ligt het land Nepal, met een bevolking van meer dan achttien miljoen mensen. Boven: In de hoofdstad Katmandoe wassen aanbidders bij een Hindoe-tempel zich in de rivier Baghmati.

FOTOGRAAF: MARVIN K. GARDNER

Sherine Opatha uit Colombo (Sri Lanka) was de eerste zuster uit haar land die op zending geroepen werd. Ze is van 1989 tot 1990 in de Filipijnen op zending geweest.

is momenteel werkzaam als raadgever van de president van het Zendingsgebied Singapore. Ebenezers broer Samuel is president van de gemeente in Bangalore.

We zouden nog vele andere mensen kunnen noemen. Er is een gezin in Lahore (Pakistan) dat enkele jaren geleden een exemplaar van het Boek van Mormon in handen kreeg. Zij verkregen allen een getuigenis van de waarheid en hebben zich onlangs laten dopen. En er is een broeder in Pakistan van wie het leven veranderd is door het lezen van een brochure van de kerk: *Het getuigenis van de profeet Joseph Smith*.

We moeten ook de bijdragen noemen van de buitenlanders – mensen uit Noord- Amerika of Europa, of andere delen van de wereld, die in deze landen wonen van wege hun functie in de regering of de zakenwereld. Met hun kerkervaring sterken zij de gemeente waarin zij zich bevinden en zijn zij er verantwoordelijk voor geweest dat velen met het evangelie kennis hebben gemaakt.

Onlangs zijn er ook zendelingehtparen geroepen om humanitaire hulp te verlenen in Azië. Een voorbeeld: in ja-

nuari arriveerden er in Hanoi (Vietnam) vier zendelingehtparen om de doktoren en medewerkers van een groot ziekenhuis Engels te leren. Zij gaan bovendien de leerkrachten, medewerkers en kinderen van het Hanoi Children's Palace Engels onderwijzen.

Afgelopen herfst zijn er vier voormalig onderwijskundigen en hun echtgenotes uit de Verenigde Staten geroepen om in Mongolië werkzaam te zijn als adviseurs van het ministerie van onderwijs en van de vijf mongoolse universiteiten. Ze zijn gevraagd om lid te worden van verscheidene belangrijke onderwijscomités, en om Engels en de beginselen van het zaken doen te onderrichten. Deze echtparen hebben dan een warm welkom gekregen, niet alleen op beroepsniveau, maar ook door mensen die meer willen weten van de kerk. Verscheidene onderzoekers wonen nu geregeld zondagsdiensten bij.

V: Hoe ziet u de toekomst van de kerk in dit deel van Azië?

A: De verwachting is dat de kerk er zal blijven groeien naarmate de Geest het hart van de mensen raakt en wij in staat zijn hen te bereiken. In deze gigantische wijngaard zijn de arbeiders tot nu toe relatief klein in aantal geweest, maar zij hebben goed werk geleverd.

Momenteel proberen we de kerk zo eenvoudig en fundamenteel mogelijk te houden in al deze gebieden, zodat de leden zich tijdens hun leerproces in het evangelie niet overweldigd zullen voelen door de organisatiestructuur.

Nog niet zo lang geleden hield in Bangalore (India) een veertienjarige jongen tijdens een avondmaalsdienst een prima toespraak. Zijn twintigjarige broer leidde de dienst. Die dienst was net zo goed voorbereid en georganiseerd als diensten elders in de kerk. In sommige van deze gebieden waar de kerk klein en relatief nieuw is, zijn we sterke toekomstige leiders aan het ontwikkelen.

Er is nog een element dat ons sterkt in ons werk: de gezinnen zijn nog intact in deze landen. Die omstandigheid geeft een natuurlijke band met de leerstellingen en beginselen van de kerk, en dat is een van de factoren waardoor de kerk zal groeien. □

Vader-zoonweekend Ring Apeldoorn

Vaders en zoons trotseren wildernis

Egge de Jonge

Onder ideale weersomstandigheden heeft onlangs het vader-zoonweekend van de Ring Apeldoorn plaatsgevonden. De vaders en zoons hadden een uitnodiging ontvangen met de schaarse informatie zich in de omgeving van Kampen te melden voor een tocht van 24 uur door de wildernis.

Na aankomst werden de rugzakken

omgehangen en werden vader en zoon door een lange tunnel gevoerd, die het Boek van Mormon voorstelde. Aan het einde van de tunnel werd men opgewacht door een heuse Palestijn, die hen begroette als Lehi en Nephi. De hele tocht stond verder in het teken van de geschiedenis van deze Nephitische profeten. Nadat de eerste schreden waren gezet, kreeg de zoon de opdracht terug te keren naar het huis van

Laban om de gouden platen te bemachtigen. Daarvoor moesten wel eerst de lijfwachten overmeesterd worden.

Verder op de route werd men nog geconfronteerd met het visioen van de ijzeren roede, welke bij goed gevolg de begeerlijke vrucht opleverde. Moe maar voldaan werd 's avonds laat door elk koppel een (primitief) onderkomen voor de nacht gerealiseerd, waarna men voldaan

De zelfgemaakte bogen werden beproefd.

De platen worden begraven in de heuvel Cumorah.

in slaap viel.

Bij het kriecken van de dag vond men de liahona voor de tent. Door het 'wees gehoorzaam' uit te puzzelen, werd de richting verkregen waarin de tocht moest worden voortgezet. Aangekomen bij een groot meer, moest men een schip bouwen. Na de overtocht werd men geconfronteerd met een 'roodhuid' (de zon had zijn werk gedaan), die het koppel welkom heette in Amerika.

De opdracht om uit natuurlijke materialen een pijl en boog te maken, gaf zeer goede resultaten. Door op een afbeelding van een kip te schieten, kon men de nauwkeurigheid afmeten.

Na een eigenhandig bereide maaltijd restte hen nog een kleine tocht naar de heuvel Cumorah.

Bij Cumorah kreeg een ieder de gelegenheid om hetgeen zij op de platen hadden gegraveerd naar voren

te brengen, waarna alle platen begraven werden.

De vaders en zoons konden teruggezien op 24 leerzame uren, waarin zij een beter begrip opdeden van de

omstandigheden waaronder Lehi en Nephi hun tocht volbrachten. En zo werd de reis naar huis ingezet om thuis de geestelijke ervaringen en de sterke verhalen over te brengen. <

HLD-hardloopteam neemt deel aan 24-uurloop voor Foster Parents

Guus Kabel

Op vrijdag 21 april om 14.00 uur ging in Apeldoorn de 15e internationale 24-uurloop van start. Een van de 80 recreatieteams was het Apeldoornse HLD-team bestaande uit tien lopers. Het parcours bestond uit een ronde van 1661 meter dat door de lopers om beurten zo snel mogelijk moest worden afgelegd. In het begin werd er flink de pas ingezet zodat het team na zes uur al meer dan 90 km had afgelegd. Naarmate het echter later werd, begon niet alleen de vermoeidheid hen parten te spelen, maar enkele lopers kregen ook te kampen met blessures. Van 's avonds 9 tot 's morgens 7

uur waren er nog zeven lopers over. Kort daarna werden nogeens drie deelnemers geveld door blessures. Toch zetten de overgebleven hardlopers door en zaterdag om 14.00 uur waren er bijna 189 ronden afgelegd ofwel 314,7 kilometer.

Het team had verschillende sponsors gevonden zodat door die prestatie ruim 3500 gulden bij elkaar werd gelopen voor het goede doel. De daaropvolgende zaterdag werd door de Wijk Apeldoorn een open dag gehouden met allerlei activiteiten ter ondersteuning van het Foster Parents Plan, dat ook met een stand aanwezig was. Ondanks de sombe-

re weersvoorspellingen werd het een prachtige dag waardoor de geplande activiteiten in de tuin konden worden gehouden. Dit bleek een goede publiekstrekker. Veel bezoekers maakten dan ook gebruik van de uitnodiging voor een rondleiding door het kerkgebouw.

Toen aan het einde van de dag de balans werd opgemaakt, kon aan Foster Parents Plan een cheque ter waarde van 4300 gulden worden overhandigd. Allen die aan de 24-uurloop en de open dag hadden meegewerkt, alsmede de medewerkers van Foster Parents Plan waren daar blij mee. <

Zij liepen en werden toch moe.

Bekendmaking

CONCERT

Op zaterdag 23 oktober 1993 om 20.00 uur zal in de concertzaal van de muziekschool Hengelo een concert worden gehouden. Dit schitterend gerestaureerde gebouw met een geweldige akoestiek heeft een prachtig pijporgel, waarop ook enkele stukken zullen worden gespeeld. Aan dit concert wordt onder anderen meegewerkt door Arto Hoornweg, trompettist bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest, en Jan Lingen, organist en docent aan het conservatorium.

De opbrengst van dit concert zal ten goede komen aan het weeshuisproject in Nepal van Cécile Pelous (zie De Ster, maart 1992). Het verdient aanbeveling kaarten te reserveren. Voor meer informatie kunt u 074-501338 bellen.

Verwijzingen naar lofzangen

Het nieuwe lofzangenboek (groen) is in gebruik, maar het bestaande lesmateriaal van kerk bevat verwijzingen naar het oude lofzangenboek (blauw). Aangezien de lofzangen in beide boeken niet hetzelfde genummerd zijn, kan dat voor de gebruiker van het lesmateriaal zoekertij ten gevolge hebben. De hierna gedrukte index zal die zoekertij tot een minimum beperken.

Wij raden de gebruiker aan de index te fotokopiëren om hem altijd gemakkelijk bij de hand te hebben.

INDEX VAN NUMMERS VAN LOFZANGEN

Niet vermelde nummers in de kolom *Heilige Lofzangen* hebben geen equivalent in de twee andere kolommen.

<i>Heilige Lofzangen</i>	<i>Lofzangen</i>	<i>Hymns</i>	<i>Heilige Lofzangen</i>	<i>Lofzangen</i>	<i>Hymns</i>	<i>Heilige Lofzangen</i>	<i>Lofzangen</i>	<i>Hymns</i>
1	41	65	68	67	98	145	30	42
2	132	196	69	23	29	146		258
3	131	195	70	179	270	147		225
4		230	71	32	44	148	104	156
5	169	252	73	2	2	149	106	153
6	24	27	75	168	250	150		127
7	136	200	76	36	59	151		233
8	55	267	77	71	105	152	53	85
9		229	78	122	182	153	14	25
10	92	136	79		232	154		260
13	56	87	80	202	322	155	11	13
14	102	149	82	175	50	156		242
15		34	83		276	157	26	26
16	123	183	84	138	201	158	120	178
17		268	86		235	160		118
18	174	285	87	108	159	161	161	237
19		210	88	68	99	164		273
20	125	187	90	59	91	165		216
21	163	241	91	115	172	166		307
22		257	92	139	202	169	119	177
23		280	93	72	102	170	69	100
24		238	94	62		171	78	
25	89	133	95	145	208	173		126
26	180	278	96	27	32	174		17
27		185	97	76	108	175	129	193
28	85	117	99	66	97	176	17	19
30		115	100		40	179	177	272
32	170	254	101	7	7	180		248
33	148	209	102		186	181	152	217
34		107	103	155	226	182	64	95
35		104	104		224	183		38
36	22	31	105	128	192	184	50	
37	154	221	107	46	72	185		56
38	57	89	108	84	122	187	156	227
39	98	142	109		269	188	75	109
41	12	20	110		35	190	160	
43	3	3	111	149	204	191	100	145
45	96	140	112	5	5	192		255
46		160	113	1	1	193		223
47	171	259	114	82	116	194	112	166
48	39	67	118		251	197	164	243
49	49	73	121		336	199	190	292
50		43	122	184		200	79	111
51	15	30	124	117	175	202	65	93
52	87	125	126	34	266	204		335
53	35	58	127		52	206		242
54	97	141	130	201	319	207	182	
56	158	222	132	192	294	208	80	197
57	94	131	134		11	209	183	
58	48	76	135	157	228	213	143	
59	105	152	136	111	165	214	101	146
60	21	21	137	44	68	215	130	194
61	116	170	138	127	191	216	142	
62	113	163	139	61	96	217	40	
63	103	147	140	134		218	140	
64	146	212	141		330	220	114	
66	70	101	143	99	144			
67	165	246	144	6	6			

WERELDWIJD

Voormalig Hotel Utah heet nu Joseph Smith Memorial Building

Het Eerste Presidium heeft op 14 mei bekendgemaakt dat het voormalige Hotel Utah, dat zich in het centrum van Salt Lake City bevindt, voortaan het Joseph Smith Memorial Building zal heten.

Na een grondige renovatie is het gebouw de afgelopen zomer in gebruik genomen als kantoorgebouw van de kerk. In het gebouw bevinden zich ook restaurants; verschillende vergader- en receptiezalens; een bioscoop, waarin een film getoond wordt over de tocht van de pioniers; en een ruimte waarin zich het FamilySearch® Center bevindt.

Ook is er een kapel voor de verschillende wijken die in het centrum van Salt Lake City vergaderen. Op de negende verdieping bevinden zich twee restaurants; het Garden Restaurant en het Roof Restaurant. <

Foto: Ted Clark

Mongolië toegewijd aan de verkondiging van het evangelie

Ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft de Republiek Mongolië op 15 april 1993 toegewijd aan de verkondiging van het evangelie. De toewijding vond plaats in Ulaanbaatar. Hij deed dat in gezelschap van ouderling Kwok Yuen Tai van de Zeventig en lid van het presidium van het Gebied Azië.

Ook vergaderden zij met vijf zendelingechtparen en met regeringsleiders.

In zijn toewijdingsgebed vroeg ouderling Maxwell de Heer het volk te zegenen opdat zij hun onafhankelijkheid zullen kunnen waarborgen en hun economie verbeteren.

Na de toewijding was er een receptie ter ere van de vijf zendelingechtparen die door ongeveer 50 overheidsfunctionarissen werd bezocht. 'Ze waren vriendelijk en spraken hun waardering uit. Er is sprake van een goede verstandhouding,' zei ouderling Maxwell na afloop.

De echtparen assisteren de regering bij hun streven het wetenschappelijk onderwijs van een Sovjetruissisch leest op een Westerse leest te schoeien. Zij staan in contact met de hoogste functionarissen van het Ministerie van Onderwijs.

De zendingen houden ook kerkvergaderingen. In februari j.l. is de eerste doopdienst gehouden. Het staat hen vrij zendingswerk te doen en ze hebben het daar ook behoorlijk druk mee. <

DE KINDERSTER

93E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OKTOBER 1993

AÄRON ONDERWIJST DE VADER VAN LAMONI

De Heilige Geest leidde Aäron en zijn broeders naar het land Nephi om daar de vader van Lamoni, de koning van alle Lamanieten, te onderwijzen. Alma 22:1

Aäron vertelde de koning dat hij de broer van Ammon was. De koning had veel nagedacht over de woorden van de vriendelijke Ammon. Alma 22:2–3

Toen Aäron de koning vroeg of hij in God geloofde, antwoordde de koning dat als God bestond hij in Hem zou geloven. Aäron verzekerde de koning dat er een God was. Alma 22:5–8

Aäron las de koning uit de Schriften voor. Hij vertelde hem over de schepping van de wereld, de val van Adam en over de zending van Jezus Christus. Alma 22:12–14

De koning vroeg wat hij moest doen om bij God te kunnen leven en gelukkig te zijn. Hij zei dat hij daarvoor alles wilde doen, zelfs zijn koninkrijk opgeven. Alma 22:15

Aäron zei dat hij zich voor God neer moest buigen en bidden. Hij moest geloof in God hebben. Verder moest hij zich volledig van zijn zonden bekeren. Alma 22:16

De koning knielde en bad of hij mocht weten of er werkelijk een God is. Hij beloofde niet meer te zondigen. Alma 22:17-18

De koning viel ter aarde alsof hij dood was. Toen de koningin hem zag, dacht ze dat Aäron en zijn broeders hem gedood hadden. Alma 22:19

De koning gebod de dienstknechten Aäron en zijn broeders te doden. Maar die dienstknechten waren bang. Daarom wilde de koningin dat anderen haar bevel uitvoerden. Ze liet het volk bijeenroepen. Alma 22:20-21

Voordat de menigte samen kon komen en er onrust kon ontstaan, nam Aäron de hand van de koning en zei: 'Sta op'. De koning stond op. Alma 22:22

De koning kalmeerde zijn bange vrouw en zijn dienstknechten en hij onderwees hun het evangelie. Toen geloofden zij allen in Jezus Christus. Alma 22:23

FOTOGRAFIE: WELDEN-ANDESSON. COPYRIGHT © THE CHURCH OF JESUS CHRIST OF LATTER-DAY SAINTS. KOPBEEN NIET TOEGESTAAN

VAN VRIEND TOT VRIEND

OUDERLING MARION D. HANKS

Uit een interview van Janet Peterson met ouderling Marion D. Hanks, emeritus lid van de Zeventig en voormalig tempelpresident van de Salt Lake-tempel.

Een groep jonge leden van de kerk ging met hun tempelaanbeveling naar de Salt Lake-tempel om daar doop voor de doden te doen. Een van hen voelde zich wat onzeker, omdat ze het gevoel had dat ze het tempelwerk niet goed begreep. Haar leerkracht zei: 'Als je het gevoel hebt dat je nog niet klaar bent voor deze ervaring, kun je misschien dit meisje in de rolstoel helpen. Zou jij met haar mee kunnen gaan en haar helpen met omkleden? Daarna kun je haar het doopvont in helpen.' Ze zei dat ze dat zou doen.

Het meisje in de rolstoel helpen – ze had het meisje nooit eerder gezien – bracht haar dichterbij de Geest des Heren. Ze was zo diep geraakt dat ze vroeg of ze ook het voorrecht mocht hebben om doop voor de doden te doen.

Onze Hemelse Vader verwacht van ons, als wij bij Hem terug willen keren, dat we ons laten dopen. Als onze ouders lid zijn van de kerk worden we meestal gedoopt als we acht jaar zijn en in staat zijn de doop te begrijpen en verantwoordelijkheid te dragen.

Er zijn heel veel mensen op de aarde die niet gedoopt

zijn, omdat ze de kans nog niet hebben gehad. Daarom sturen wij zendingen over de hele wereld om hun het evangelie te onderwijzen.

En wat gebeurt er met de mensen die gestorven zijn voordat ze de kans kregen om

zich te laten dopen?

Onze Hemelse Vader heeft gezegd dat wij die nu leven de doden moeten helpen door ons voor hen te laten dopen. Daarom gaan we naar de tempel om ons te laten dopen voor onze voorouders en anderen die zelf niet de kans daartoe hebben gehad. De geest van deze mensen leeft nog steeds; alleen hun lichaam is dood. Het evangelie wordt hun in het geestenrijk gepredikt en zij kunnen zelf kiezen of ze het werk dat voor hen gedaan wordt, accepteren of verwerpen.

Een van de geweldige zegeningen van de tempel is dat man en vrouw in de eeuwigheid met elkaar getrouwd kunnen zijn. Dan zullen zij en hun kinderen voor eeuwig aan elkaar verzegeld of verbonden zijn, als zij goed blijven leven.

Een man en een vrouw die niet in de tempel getrouwd zijn, kunnen, wanneer ze dat waardig zijn, later met hun kinderen naar de tempel gaan en aan elkaar verzegeld worden door iemand die daarvoor van God het juiste

gezeg heeft ontvangen. Het is een geweldig gezicht om een vader en een moeder in het huis van de Heer met hun kinderen aan het altaar te zien neerknielen om daar aan elkaar verzegeld te worden. Ze zijn allen in het wit gekleed en soms zijn de jonge kinderen een beetje onrustig, maar ze voelen de Geest en zijn opgewonden.

Een van de mooiste ervaringen die ik in de tempel heb gehad, was het werken met jonge kinderen die aan hun ouders verzegeld werden. Op een keer vroeg ik een jongetje: 'Waarom ben je hier in de tempel?'

Hij antwoordde: 'Ik ben met mijn ouders meegekomen om verzegeld te worden.'

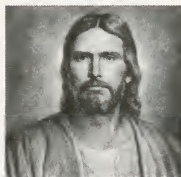
Ik vroeg: 'Wat betekent dat?'

Hij zei: 'Dat we voor eeuwig een gezin zullen zijn.'

Ik antwoordde: 'Dat is een geweldig antwoord. Jij moet wel uit een fijn gezin komen als je voor eeuwig bij hen wilt zijn.'

Zijn ogen glinsterden en hij zei: 'Ja, ik kom uit een heel fijn gezin.' Kinderen kunnen de heiligheid en de ernst van de tempel voelen.

Onze Hemelse Vader is de Vader van alle mensen. Hij wil dat al zijn kinderen deze zegeningen ontvangen, maar

DEI PARSON, JEZUS CHRISTUS

Hij zal niemand dwingen. Hij heeft zijn kerk gevestigd, zijn evangelie geopenbaard en zijn priesterschap hersteld en heeft ons, de leden van zijn kerk, gezegd: 'Jullie zijn de instrumenten van mijn liefde.

Het is jullie taak mijn andere kinderen die Mij zoeken, te vinden en hen te onderwijzen en te helpen.'

Door het zoenoffer van Christus krijgen wij de kans al deze zegeningen te ontvangen. Wij kunnen net als de Heiland anderen helpen. Daarom zijn wij op aarde. God houdt zoveel van ons dat Hij zijn Zoon heeft gegeven. En zijn Zoon houdt zoveel van ons dat Hij zijn leven heeft gegeven. Wij zijn op aarde om te leren lief te hebben zoals Zij.

Dat is het doel van de tempel. Het is een plaats waar we meer kunnen horen over Christus en hoe we zijn leerstellingen moeten naleven. Volwassenen kunnen naar de tempel gaan om hun, wat we noemen, begiftiging

te ontvangen. Ze leren eenvoudige grondbeginselen en sluiten daarover verbonden. Het zijn dezelfde als die Jezus tijdens zijn leven onderwees – de wil van onze Hemelse Vader doen, dienen, delen, en vrijgevig zijn met alles wat we

hebben. Wij gaan niet alleen naar de tempel om het werk voor de doden te doen, maar ook om ons opnieuw toe te wijden aan Jezus Christus.

De Heer gaf mij een tempel

Vriendelijk ♩ = 96-116

D Em D A⁷

1. De Heer gaf mij een tem - pel, toen ik op aar - de
2. Mijn li - chaam houd ik schoon en rein; dat doe ik el - ke

D A⁷ D

kwam. Dat was het li - chaam voor mijn geest dat ik
dag, zo - dat ik in mijn Va - ders huis be -

A⁷ D Em

hier toen op mij nam. Mijn tem - pel houd ik
gif - tigd wor - den mag. De mor - gen van de

A D Em A

rein, en mijn geest houd ik steeds vrij. Mijn
op - stan - ding krijg 'k mijn li - chaam weer, om 't

D Em F[♯] Em D A⁷ D

li - chaam is de tem - pel die Va - der gaf aan mij.
al - tijd te be - hou - den; dan leef ik im - mer - meer.

Tekst: naar Donnell Hunter (1930-). © 1969 HLD

Muziek: Darwin Wolford (1936-). © 1969 HLD

Dit liedje mag gekopieerd worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis.

1 Korintiërs 3:16-17
Leer en Verbonden 88:27-29

PARTIJ KIEZEN

Mark Shaffer

Steven werd wakker en was bang. Het was vrijdag – vandaag zouden ze trefbal gaan spelen op school. Zijn maag rommelde. Hij at geen ontbijt en toen zijn moeder hem naar school reed, was hij heel stil.

Het eerste uur had hij tekenen, dat vond hij het leukste vak. Hij vond het leuk omdat hij goed kon tekenen en omdat hij niet beter hoefde te zijn dan iemand anders. Niemand kon winnen of verliezen, iedereen deed gewoon zijn best. *Dat is redelijk*, dacht hij.

Het tweede uur had hij Nederlands. Normaal gesproken had hij dit uur wel leuk gevonden, maar het was het lesuur vóór gymnastiek. Hij las graag. Het was een groot avontuur om zijn fantasie de vrije loop te laten en naar verre landen af te dwalen. Maar vandaag, net toen het verhaal spannend begon te worden, schoot hem te binnen dat hij over nog geen uur in zijn sportbroek en gympen in de gymzaal zou staan. Alle andere

ILLUSTRATIE: SHAUNA MOONEY KAWASKI

jongens zouden enthousiast gekozen worden en uiteindelijk zou iemand dan zeggen: 'O jee – nu zitten wij met Steven opgescheept!' Dat vond hij zo vervelend, nog vervelender dan het spel zelf. Natuurlijk werden de grootste en lenigste jongens als eerste gekozen; dat begreep Steven wel, maar hij begreep niet dat ze grapjes over hem maakten omdat hij niet zo goed kon spelen.

Het derde lesuur brak aan. Steven liep over het voetbalveld naar het gymlokaal. Zelfs de geur van de kleedkamers beanstigde hem. De andere jongens en hij kleedden zich snel om en gingen de gymzaal in; de gymleraren hielden er niet van als ze lang moesten wachten.

'In een rij gaan staan, we gaan trefbal spelen,' riep meneer Willemse. 'We hebben een paar aanvoerders nodig!'

Steven schopte tegen de lijnen op de vloer van de gymzaal en wilde dat de les voorbij was en hij lekker zijn lunchpakket kon openen. Hij was stomverbaasd toen meneer Willemse zijn naam riep – nog nooit eerder had hij een team mogen kiezen!

Al snel stonden hij en drie andere jongens tegenover de groep. Meneer Willemse zei: 'Steven kies jij maar als eerste!'

Op dat zelfde moment begon het gebruikelijke gesprink en gezwaai van jongens die riepen: 'Ik, ik, ik!'. Daan stond daar gewoon met zijn armen over elkaar. Hij hoefde niet te springen; hij was de lenigste jongen van de hele school en werd altijd als eerste gekozen. Daan zei: 'Kies mij nu maar – dan kies ik de rest van het team wel voor je.' Toen Steven aarzelde, was Daan verbaasd. 'Kies nu – je weet dat ik de beste ben.'

Iedereen werd rustig en de jongens konden het nauwelijks geloven toen Steven zei: 'Ik kies Gert'. Gert kwam naar voren en zijn blik van verbazing veranderde al gauw in een brede glimlach. 'Ik ben nog nooit als eerste gekozen.' Hij werd altijd net voor Steven gekozen – als een na laatste.

De andere aanvoerders maakten hun keuze bekend. Toen Steven weer aan de beurt was en 'André' zei, kon je een naald horen vallen. André werd meestal net voor Gert gekozen.

Zo ging Steven verder. Eerst koos hij de jongens die altijd als laatsten gekozen werden en toen pas de jongens die wat populairder waren. De andere aanvoerders kozen natuurlijk alle lenige jongens.

Voor het eerst vond Steven trefbal leuk. Ze verloren de wedstrijden maar dat maakte niets uit. Wat uitmaakte was dat iedere jongen in het team het gevoel had dat hij welkom was binnen het team.

Na de wedstrijd gingen de jongens zich omkleden. Steven was zijn veters aan het strikken toen Daan binnen kwam stormen. 'Ik heb je toch gezegd dat je mij moest kiezen. Maar je was eigenwijs. Je bent gewoon een geboren verliezer.'

'Daan!', zei meneer Willemse op strenge toon. 'Steven is ongetwijfeld heel veel, maar in elk geval geen geboren verliezer.' Daan moest van meneer Willemse zijn excuses aanbieden. Daarna stuurde hij hem en de andere jongens terug naar school voor de volgende les. 'Steven', zei hij, 'ik wil je bedanken.'

'Waarvoor dan?'

Meneer Willemse ging op de bank zitten en gebaarde Steven om naast hem te komen zitten. 'Ik wil je bedanken omdat je mij een wijze les geleerd hebt. Weet je, bij een wedstrijd moet er altijd een winnaar en een verliezer zijn. Iedereen wil winnen en niemand wil verliezen. De andere aanvoerder dacht alleen aan winnen en daarom koos hij de lenigste jongens. Jij vond de jongens zelf en hun gevoelens belangrijker. Je had makkelijk Daan kunnen kiezen en het winnende team door hem kunnen laten samenstellen. Maar dat heb je niet gedaan. Jij was dapper genoeg om de jongens kiezen die door de anderen als geboren verliezers worden bestempeld. Jij en je teamgenoten waren de echte winnaars vandaag. Ik ben heel trots op je.'

Meneer Willemse liep met Steven naar de deur en ging toen zijn kamer binnen. Daar schreef hij alle namen van de jongens op papiertjes en gooide de opgevouwen papiertjes in een honkbalpet. De volgende dag zouden de teams door loting vastgesteld worden. □

DE HEER HEEFT MIJ EEN TEMPEL GEGEVEN

'Ja de mensen zijn tabernakelen Gods, namelijk tempelen' (Leer en Verbonden 93:35).

De Heer gaf mij een tempel, toen ik op aarde kwam. Dat was het lichaam voor mijn geest dat ik hier toen op mij nam

Mijn tempel houd ik rein, en mijn geest houd ik steeds vrij.

Mijn lichaam is de tempel die Vader gaf aan mij.

(Zie blz. 6 van deze Kinderster.)

Judy Edwards

Uit dit jeugdwerkliedje leren wij dat ons lichaam een tempel is die onze Hemelse Vader ons heeft gegeven. Dat staat ook in de Schriften: "Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest Gods in u woont?" (1 Korintiërs 3:16).

Hoe kunnen wij onze tempel mooier maken? Hoe kunnen wij onze geest vrij houden? Hoe kunnen wij rein en zuiver leven zodat de Geest Gods bij ons kan zijn? We kunnen om te beginnen goede en opbouwende dingen denken en zeggen.

President Spencer W. Kimball had als negenjarige de taak om elke dag twee tot negen koeien te melken. Koeien melken kan erg saai zijn en daarom dacht hij aan interessante, goede en leuke dingen om te doen terwijl hij aan het melken was. Hij probeerde een straaltje melk in de bek van de katten te spuiten die zich rond melktijd altijd om hem heen verzamelden. Hij leerde de geloofs-artikelen en de tien geboden uit het hoofd op het ritme van de melkstraaltjes die in de emmer spoten. De meeste lofzangen schreef hij over en leerde die uit zijn hoofd. Terwijl hij met zijn hoofd tegen de koe aangedrukt op het melkkrukje zat, zong hij de lofzangen.

President Kimball maakte zijn geest rein, zuiver en vrij

door tijdens het werk zijn gedachten te vullen met zaken die de moeite waard zijn. Hoe kun jij hetzelfde doen?

Instructies

Lees wat president Kimball deed om zijn gedachten, woorden en daden zuiver te houden. Plak vervolgens een foto van jezelf in de rechterkolom of maak een tekening van jezelf. Vul op de open plaatsen in wat jij kunt doen om *jouw* gedachten, woorden en daden zuiver te houden.

Ideëen voor de Participatieperiode

1. Vertel het verhaal van president Kimball. Maak voor ieder kind een kopie van de activiteit. Laat ieder kind zijn of haar lievelingstekst of -liedje opzoeken en op een blaadje schrijven zodat hij of zij het later uit het hoofd kan leren. Kinderen die nog niet kunnen lezen en schrijven, kunnen er een tekening van maken.
2. Laat de kinderen een lijstje maken van wat zij kunnen doen wanneer er verkeerde zaken in hun gedachten komen. (Mogelijke antwoorden: een uit het hoofd geleerde tekst opzeggen, een lofzang of jeugdwerkliedje zingen of neurien, in jezelf bidden, aan een positief verhaal denken, eraan denken wat Jezus deed toen hij in verzoeking gebracht werd – Hij zei: 'Gij zult de Here, uw God, aanbidden'. [Zie Lukas 4:5–8].)
3. Laat iedere klas een van de volgende teksten, waarin goed en slecht met elkaar vergeleken worden, opzoeken en bespreken: Psalmen 34:13–14; Spreuken 12:5; 12:17; 12:20; 12:22; 13:5.
4. Stop de namen van iedere leerling in een zakje. Laat de kinderen om de beurt een naam trekken en iets positiefs en liefdevols over die persoon zeggen. Bespreek hoe gelukkig we zijn als we goede dingen over anderen zeggen. □

President Kimball

1. Deed zijn werk (de koeien melken)
2. Leerde de geloofsartikelen uit zijn hoofd
3. Leerde de tien geboden uit zijn hoofd
4. Zong liedjes
5. Leerde lofzangen uit zijn hoofd

(Jouw naam)

1. Doe mijn werk (_____)

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

De bloemen van Jane

Deborah Hopkinson

Een waar verhaal

De moeder van Jane was een geweldig tuinierster. Ze kon zelfs prachtige bloemen laten groeien in steenachtige grond. 'Het maakt niet uit hoe moe ik word, in de tuin werken of gewoon naar een veld vol wilde bloemen kijken, geeft me altijd weer energie', had ze ooit tegen Jane gezegd.

Toen mama ziek was, plukte Jane iedere dag bloemen voor haar. Haar slaapkamer stond vol met vergeet-meenietjes, madeliefjes en wilde bloemen in alle kleuren van de regenboog.

Maar toen werd het herfst en waren er geen bloemen meer.

'Door de vorst zijn alle bloemen doodgegaan', fluisterde ze op een dag toen ze met een handvol prachtige oranje en rode esdoornbladeren haar moeder wilde opvrolijken.

Moeder pakte haar hand. 'Als het weer voorjaar is, moet je niet vergeten naar de bloemen te kijken.'

Jane dacht dat er nooit een eind kwam aan de lange winter in Maine. Het huis was zo kil zonder haar moeder. Kleine Rose en Isaac logeerden bij tante Ellen. Vader was somber en stil.

Op een dag zei haar vader: 'Tante Ellen heeft er voor gezorgd dat een

nicht van je moeder bij ons komt wonen om dit voorjaar het huishouden te doen. Dan kunnen Rose en Isaac ook weer thuis komen.

'Hoe heet ze?'

'Katie.'

Katie zag er zelf nog uit als een meisje. Ze was mollig en droeg haar donkerrode haar in vlechten die ze op haar hoofd had samengebonden. Rose en Isaac kwamen thuis. Ze misten mama, net als Jane. Maar Katie kietelde Rose en Isaac en maakte hen aan het lachen. Zelfs papa moest een beetje lachen om haar vrolijk uiterlijk. Maar Jane kon nog steeds niet lachen.

Eindelijk brak de schoonheid van de lente door. Mama's narcissen kwamen weer op; het heldere geel van de forsythia's brak door. De knoppen kwamen weer aan de bomen. Op een avond rook Jane de geur van de seringen onder haar slaapkamerraam.

Maar Jane wilde alleen maar schreeuwen tegen al de bloemen. Hoe konden zij hier zijn nu mama er meer niet was?

Op een morgen zei Katie: 'Jane, het is tijd dat we met de voorjaarsschoonmaak beginnen.'

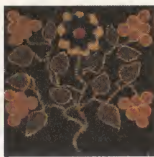
Katie en Jane gingen als een wervelwind door het huis. Ze draaiden de matrassen om en klopten de vloerkleden. Nadat ze hele huis schoongemaakt hadden, zei Katie: 'We hebben je moeders jurken laten hangen, maar we moeten ze uitzoeken.' Met tegenzin volgde Jane Katie naar de slaapkamer van haar ouders. Mama's jurken hingen nog in de kast.

'Sommige jurken zullen we bewaren, zodat jij ze kunt dragen als je groot bent.'

Katie begon mama's jurken uit te zoeken. Jane zat op de vloer en hield een wollen rode jurk in haar handen die mama zo vaak naar de kerk had gedragen. Ze voelde de tranen over haar wangen lopen en draaide haar gezicht naar het raam zodat Katie het niet zou zien.

Buiten kon ze papa bij de schuur zien staan, Rose en Isaac speelden vlakbij de groentetuin. Katie had hard gewerkt in de tuin, en alles groeide zo hard dat ze dit jaar allerlei soorten groenten en bloemen in overvloed zouden hebben.

Jane keek naar de jurk die ze in haar hand hield. Ze wilde hem – of een van de andere – niet weggeven.

Ze zouden haar helpen altijd aan mama te denken tijdens de lange, koude winters als er geen bloemen waren. Plotseling kreeg ze een idee. 'Vergeet niet naar de bloemen te kijken', had mama gezegd. Jane wendde zich tot haar nichtje en zei zachtjes: 'Katie mag ik al een van de jurken van mijn moeder hebben voordat ik groot ben?'

Katie keek Jane aan. 'Door de jurken moet je weer aan haar denken, nietwaar?'

Jane knikte. 'Ik wil iets maken wat me aan haar doet denken. Ik zou een lapjesdeken kunnen maken, maar dat kan ik niet zo goed.'

'Heeft je moeder je geleerd hoe je vloerkleden moet maken? Zelf heeft ze hele mooie gemaakt met applicatie- en borduurwerk!'

'O, ja! Dat heeft mama me geleerd! Ik kan me nog

herinneren dat ze altijd zei dat als je een vloerkleed kon maken je ieder huis in een thuis kon veranderen.'

'Laat me eens kijken', zei Katie, terwijl ze haar hoofd knikte. 'De rode jurk die je daar hebt, is er prima geschikt voor. Hier is nog een zwarte wollen jurk.' Ze glimlachte naar Jane.

Ze begrijpt hoe ik me voel, dacht Jane.

Het kleed zou van wol gemaakt

worden en zou dan ook niet snel slijten. Jane verzon een patroon – er moesten veel bloemen in verwerkt worden!

Die zomer werkte Jane iedere avond aan het kleed. Het werd groot – ongeveer een bij twee meter – en was precies de juiste maat om voor de open haard in de keuken te leggen.

In het midden van het kleed kwamen allerlei afbeeldingen van zaken die ze die zomer om haar heen zag: bomen, hun oude koe, vogels die in hun nestje in de appelboom zaten, haar vader die te paard naar het dorp reed. Zelfs hun huis verwerkte ze erin met de twee grote ramen beneden, de vier ramen boven en de twee grote schoorstenen. Ze borduurde een prachtige zevenster en twaalf schattige hartjes. Precies in het midden maakte ze haar moeder lievelingsvaas gevuld met een helder kleurend boeket.

'Er is geen plaats meer in het midden', lachte Katie op een avond. 'Wat voor afbeeldingen maak je aan de kanten?'

'Wijnranken en nog meer bloemen', zei Jane.

'Dat is een geweldige prestatie voor een meisje van elf', zei haar vader. 'Ik kan me niet herinneren dat ik ooit in

Maine zo iets moois gezien heb.'

'Ach papa, dat zal wel meevallen!'

'Goed, in Wiscasset heb ik zoiets nog nooit gezien. Je zult er zeker een prijs mee winnen op de jaarmarkt.'

'Jane heeft er een hoop liefde en herinneringen in verwerkt. Dat is duidelijk te zien', zei Katie.

Jane knipte meer dan honderd bloemen uit om aan de kanten op het kleed te naaien. Daarvoor gebruikte ze de jurken met de heldere kleuren. Ze naaide allerlei vormen bladeren, wijnranken en bloemen langs de kanten van het kleed. Iedere avond moest ze even met haar hand schudden, omdat die helemaal stijf van het naaien was geworden. Maar iedere morgen keek ze nog enthousiaster in het rond om de schoonheid die haar moeder had leren zien, goed in zich op te kunnen nemen.

Eindelijk was het kleed af. Katie hielp haar de avond voor de jaarmarkt het kleed te strijken.

Ze gingen met paard en wagen naar het grote kerkplein in het centrum van Wiscasset. Er waren allerlei lapjesdekens, vloerkleden en merklappen uitgestald.

Jane aarzelde.

'Kom', zei Katie terwijl ze haar bij de arm nam. 'We gaan je inschrijven.'

'En wat hebben we hier?' vroeg mevrouw Kingsbury.

'Een vloerkleed gemaakt door de elfjarige Jane Gove', zei Katie vol trots, terwijl Jane verlegen naast haar stond.

In het morgenlicht blonken de heldere stof en het gekleurde garen op de zwarte wol.

'Wat mooi, het lijkt net alsof je in een tuin staat! Jij bent zeker de oudste dochter van Mary Gove, niet? Je moeder zou zeker trots op je zijn geweest!', zei mevrouw Kingsbury.

Terwijl ze over het kerkplein liepen en naar alle jam, pudding, dieren en pompoenen keken, was het net alsof ze weer een compleet gezin waren. Katie zou nooit mama's plaats in kunnen nemen, maar Jane was blij dat ze bij hen was komen wonen. Het was goed om Isaac en Rose weer te zien lachen. En ook papa leek vrolijker. *Maar we zijn mama niet vergeten. In ons hart is ze altijd bij ons*, dacht Jane.

Na het avondeten werden de winnaars bekendgemaakt. Nadat ze al het mooie borduurwerk had gezien, dacht Jane niet dat ze zou winnen. Maar plotseling hoorde ze haar naam!

Jane maakte het vloerkleed uit
de kleren van haar moeder.
Ze wilde de schoonheid
weergeven die haar moeder
haar geleerd had te zien.

‘De winnares van de Wiscasset
jaarmarkt in het jaar 1845 in de
categorie handwerken is Jane Gove.
Deze jongedame is pas elf jaar oud,
maar ze heeft een geweldig mooi
vloerkleed gemaakt. Onze jury heeft
zelden zo iets moois gezien!’

Jane groeide op en maakte nog veel
vloerkleden voor haar familie, maar dit
bijzondere kleed bewaarde ze haar
leven lang. Heel lang is het familie-
eigendom gebleven totdat iemand
uiteindelijk besloot dat andere mensen
het ook moeten kunnen zien. Het
staat nu bekend als een meesterwerk
van Amerikaanse volkskunst en is
tentoongesteld in het Natural History
Museum in Los Angeles County
(Californië).

Zolang als ze leefde droeg Jane de
vreugdevolle herinnering aan haar
moeder in haar hart. En ze vergat
nooit om ieder voorjaar te glimlachen
als de bloemen in de tuin en op de
velden weer opkwamen. □

Op de omslag:

Anne Marie Oborn, *Dagen van ontdekking*

FOTO VAN HET VLOERKLEED: MET DANK AAN HET SEAWP CENTER FOR WESTERN RESEARCH, NATURAL HISTORY MUSEUM, LOS ANGELES COUNTY, CALIFORNIE

SCHAT- KAART

Om een oude schatkaart te maken, hebt u het volgende nodig: papier (bruin pakpapier is prima), een potlood of zwarte pen, kleurpotloden of viltstiften.

1. Verstop voor de gezinsavond een schat – versnaperingen of een voorwerp dat u in de les wilt gebruiken.
2. Teken een kaart op het stuk papier met daarop aangegeven waar de schat verborgen ligt.
3. Verkreukel het papier tot een stevige bal.
4. Vouw het stuk papier dan weer open en strijk het met uw handen glad.
5. Herhaal de stappen 3 en 4 verschillende keren tot het papier er erg oud en versleten uitziet.
6. Leg de schatkaart tussen twee zware boeken om hem glad te krijgen.

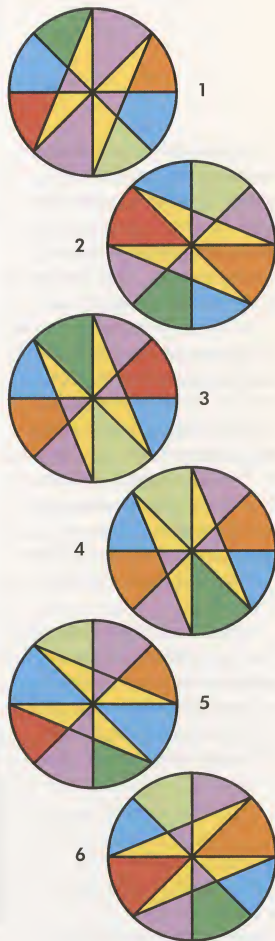

Het antwoord voor de kleurentweeling: 2 en 6 zijn hetzelfde.

KLEUREN- TWEELING

Sophie Wessel

Welke twee kleurpatronen zijn precies hetzelfde?

ILLUSTRATIE: WYNNIE SLATER

WERELDWIJD

Zendingen - lessen na ongeluk

Nairobi - Toen ouderling Seth Amuh uit Ghana werd aangereken door een auto, daagde hij de bestuurder niet voor het gerecht, maar onderwees hij hem in het evangelie.

Ouderling Amuh, die werkzaam is in het Zendingsgebied Nairobi (Kenya), liep een diepe vleeswond in zijn been op. Hij moest enkele dagen voor in een ziekenhuis worden opgenomen.

De agent van politie die proces verbaal opmaakte van het incident raadde ouderling Amuh ten sterkste aan er een rechtszaak van te maken. In plaats daarvan begonnen de zendingen en zijn collega, ouderling Tom Lusienie uit Sierra Leone, de zendingenlessen te geven aan de bestuurder. Ook gaven zij de behandelende arts een exemplaar van het Boek van Mormon en onderwezen zij het hoofd van het ziekenhuis.

Nadat ouderling Amuh voldoende hersteld was, zijn hij en ouderling Luseinie wekelijks kerkdiensten gaan houden in het ziekenhuis. <

Beeld van kerk verbeteren

Guildford - Op 19 juni j.l. hebben de leden van de Wijk Guildford in de Ring Staines (Engeland) een expositie gehouden met als thema 'Gezinnen zijn eeuwig'. De expositie had tot doel het publieke beeld van de kerk te verbeteren. De expositie, die werd geopend door de burgemeester van Guildford, werd gehouden in het historische Angel Hotel, een oude herberg aan de pittoreske hoofdstraat van Guildford.

In zijn toespraak onderstreepte de burgemeester het culturele en religieuze erfgoed dat het gebied rijk is en het belang van het gezin in de maatschappij. Daarna bezichtigden hij en zijn vrouw de verschillende geëxposeerde stukken en begaven zij zich onder de meer dan 300 aanwezigen.

Van hen waren er meer dan 200 niet-leden en 40 bezoekers uit aangrenzende wijken uit de ringen Staines en Reading. <

Eerste spade Bogota-tempel

Bogota - Op 26 juni j.l. hebben kerkleiders de eerste spade gestoken voor de bouw van de Bogota-tempel in Colombia.

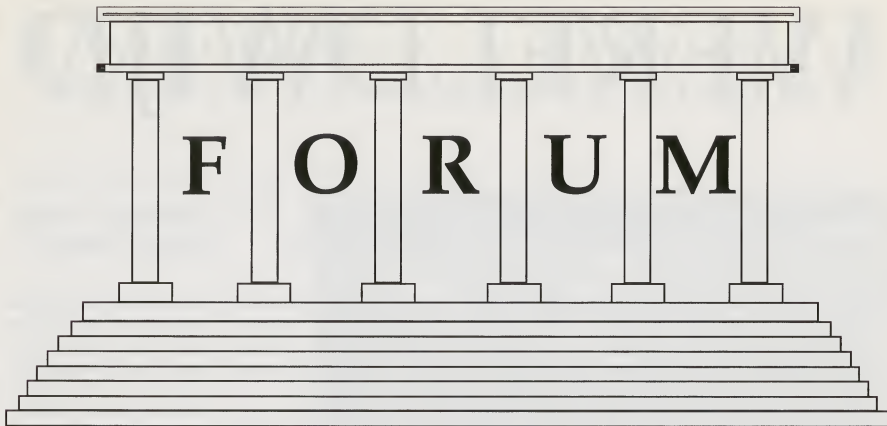
De handeling werd verricht door ouderling William R. Bradford, president van het Gebied Zuid-Amerika-Noord, bijgestaan door zijn beide raadgevers, de ouderlingen Julio E. Davis en Eduardo Ayala. Zij behoren alledrie tot de Zeventig.

De Bogota-tempel is nu de derde tempel in aanbouw. De andere twee zijn de Orlando-tempel in Florida, en de Bountiful-tempel in Utah.

Als de Bogota-tempel voltooid is, zal het de 48e tempel van de kerk zijn. Het wordt de vijfde in Zuid-Amerika. Er zijn nu zeven nieuwe tempels aangekondigd waarvan de bouw in de toekomst zal beginnen, inclusief een zesde in Zuid-Amerika, te weten in Guayaquil (Ecuador). <

Officiële erkenning in Mexico

Mexico-Stad - De regering van Mexico heeft de kerk op 29 juni j.l. officieel erkend als religieuze organisatie. Dat is mogelijk geworden omdat het land onlangs een nieuwe grondwet heeft gekregen. Deze formele erkenning houdt in dat de kerk nu alle rechten heeft die de kerken onder de oude grondwet werden geweigerd, met inbegrip van het eigendomsrecht. Voorheen vielen de bezittingen van alle kerken in Mexico onder jurisdictie van de regering. Hoewel het de kerken onder de oude grondwet was toegestaan te functioneren, waren zij niet officieel erkend. De kerk is al 114 jaar aanwezig in Mexico. <

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitol en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtswaard: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); - **bijeenkomst**, v. (-en); - **discussie**, v. (-s); - **gesprek**, o (-ken); - **lid**, o, (...leden).

Hoe u een ruzie met een vriend of gezinslid kunt bijleggen

Een van mijn regels is om niet te kritiseren, te veroordelen of te klagen. Ook ben ik van mening dat we bij een ruzie niet moeten reageren. Vaak doen we er bij een ruzie goed aan om een stapje terug te doen en te bedenken hoe de Heer zou willen dat we omgaan met de situatie. Welke schade lopen we op? Wat winnen we ermee? Is het 't werkelijk waard? De Heer heeft ons allen veel vergeven. Wij behoren vreedstichters te zijn. Stilte kan weldadig zijn. We kunnen de communicatie op gang houden door niets negatiefs te zeggen. Onverstandige opmerkingen kunnen moeilijk worden uitgewist. We moeten gaan begrijpen hoeveel kracht woorden hebben. Woorden hebben het in zich om te kwetsen of te helen. Spreek daarom vriendelijke, helende woorden.
- Anke Jachmann, Hampton (Virginia)

Na een geweldig huwelijk in de tempel, gevolgd door jaren van vreugde en geluk in het gezin, begon het tot ons door te dringen dat er iets niet in orde was. We zaten als man en vrouw niet op één lijn. Er ontbrak een band. Op zekere avond hebben we dat uitgesproken - we hebben elkaar weer in de ogen gekeken. En toen beseften we dat dat het was wat er aan ontbrak - oogcontact. Ik was zelfs vergeten welke kleur ogen ze had. Toen ontdekten we de sleutel. Ondanks onze drukke werkzaamheden vonden we de tijd om per dag vijf minuten samen te zijn, elkaar in de ogen te kijken, zoals geliefden dat doen, te glimlachen, iets intiems te zeggen en elkaar te omhelzen. Nu is het leven een droom, het bruist weer.
- James L. Craig, San Bernardino (Californië)

Toen mijn vriendin en ik ons verzoenden, konden we gerust spreken van een wonder. Onze ruzie heeft drie en half jaar geduurd. Er ontstond een verwijdering toen haar echtgenoot zelfmoord pleegde. Toch wist ik diep in mijn hart dat het allemaal weer goed zou komen. Onlangs ging bij mij de telefoon. Toen ik opnam, bleek het mijn vriendin te zijn. Onze verzoening zou nooit hebben plaatsgevonden als we er geen geloof in hadden gehad en we niet gehoorzaam aan de Heer waren geweest.

- **Lonnie Sulentic, Yucaipa (Californië)**

Jammer genoeg raken we allemaal weleens betrokken bij een ruzie met een vriend of een gezinslid. De volgende ideeën hebben ons geholpen om een ruzie bij te leggen:

- * Stel u positief op en besef dat een of beide partijen emotioneel uitgeput is, ziek is of op dat moment weinig zelfbeheersing heeft.
 - * Neem een uurtje, een dag of langer afstand.
 - * Wees geduldig, lankmoedig en toon ongeveinsde liefde.
 - * Leg de ander het vuur niet aan de schenen.
 - * Laat de ander weten dat we het graag willen bijleggen, omdat de vriendschap veel voor ons betekent.
 - * Stel uzelf de vraag hoe we tot een vergelijk kunnen komen.
 - * Ga in gebed en vraag uzelf af wat Christus zou doen. Luister en handel naar de Geest ingeeft.
- **Charles en Angel Kincaid, Las Vegas (Nevada).**

Ik ben erachter gekomen dat we met gebed heel veel kunnen doen om een ruzie bij te leggen. Bid voor degene met wie u ruzie hebt, zo mogelijk in zijn of haar bijzijn. En bid specifiek over de mogelijke oplossingen voor het conflict.

Aangaande een gezinsruzie: houd een gezinsraad en schrijf op waar de ruzie om draait. Laat dan ieder opschrijven wat zij anders zouden willen zien. Schrijf ook op hoe het probleem de wereld uit geholpen kan worden.

Maak bekering een deel van het bijleggen van de ruzie. Ik ben van mening dat elke persoonlijke, positieve verandering als bekering beschouwd kan worden.

Blijf hoe dan ook naar de kerk gaan. Er gaat een geweldige geest van de vergaderingen uit. Tevens zet het u ertoe aan om in de juiste geest aan het avondmaal deel te nemen.

Ook is het bijzonder belangrijk om in het Boek van Mormon te lezen. Dan zal er een geweldige geest in uw leven komen en zult u in staat zijn om ruzie bij te leggen. Het Boek van Mormon is ook een grote motiverende kracht bij bekering.

- **Paul Brown, Omaha (Nebraska)**

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met een van de onderstaande onderwerpen hebt.

November: Hoe u meisjes kunt leren de JV-waarden als leidraad te gebruiken.

December: Hoe u de harmonie in het gezin kunt bewaren terwijl u een opstandige tiener in het gareel houdt.

Januari: Hoe u kinderen kunt stimuleren hun potentieel te bereiken zonder hun kind-zijn geweld aan te doen.

Stuur uw bijdrage naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds zes weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

1 *Wees nederig; bid om hulp bij het bijleggen van de ruzie.*

2 *Praat met elkaar; bied uw excuus aan en vergeef elkaar.*

3 *Kritiseer of veroordeel niet; begrijp het standpunt van de ander.*

4 *Blijf dicht bij de Heer; dat is van invloed op andere relaties.*

Deze keer wijden we de zendelingenpagina's aan Ramon van Damme uit de Wijk Groningen, werkzaam in het Zendingsgebied Utah Provo, en Bert Keuter uit de Gemeente Den Helder, werkzaam in het Zendingsgebied Indiana Indianapolis.

Ramon van Damme

Mijn idee was om na mijn opleiding aan de MEAO op zending te gaan. Diverse malen was in gesprekken met mijn ouders aan de orde geweest om eerder op zending te gaan. Na een gesprek met President Van der Put heb ik mijn plannen laten varen. Het was beter om nu op zending te gaan en niet twee jaar te wachten. Wijze adviezen! Dus zat ik, voordat ik het wist, in het vliegtuig richting Utah. Wie had ooit gedacht dat er zendelingen uit Europa in Utah nodig zijn. Toen ik mijn zendingsoproep openmaakte en las dat ik naar het Zendingsgebied Utah Provo was geroepen, was mijn eerste gedachte: 'Er zijn toch gebieden waar ik veel harder nodig ben?' Maar nu zie ik dat mijn zendingsoproep door de Here is geïnspireerd: Utah is mijn zendingsgebied.

Ondanks de drie tempels (en een vierde in aanbouw), het opleidingsinstituut, 143 ringen, de Brigham Young University en ongeveer 425.000 leden in mijn zendingsgebied zijn er toch zendelingen nodig voor de 75.000 niet-leden die het evangelie net zo hard nodig hebben als ieder ander.

Op 12 augustus 1992 stapte ik het opleidingsinstituut in Provo binnen. Na drie weken was ik volgens de leraren gereed om het 'echte' veld binnen te stappen. Wat ik daar tegenkwam was totaal anders dan ik ooit had durven dromen. Langs de

Zendelingenpagina's

deuren gaan is tot nu toe nog nooit voorgekomen, want achter bijna elke deur waar je aanbelt, woont een gezin dat reeds lid van de kerk is. Ons werk bestaat uit het natrekken van verwijzingen en het lesgeven aan mensen die reeds door de leden zijn voorbereid op het evangelie. Dit is een zeer belangrijk aspect van het zendingswerk: begeleiding.

Als ieder lid een persoon of familie in de kerk kan introduceren dan behoeven de zendelingen praktisch niet meer langs de deuren te gaan om zelf onderzoekers te vinden. Voorts is het veel effectiever, want

men is reeds voorbereid op wat komen gaat.

Mijn eerste standplaats was Cedar City, in het zuiden van Utah. Na daar vijf maanden hard te hebben gewerkt, werd ik overgeplaatst naar Orem. Hier was ik verantwoordelijk voor het werk in twee ringen, dat betekende 15 wijken, 1 gemeente en 180 niet-leden. Veel van deze niet-leden hebben reeds jaren daar gewoond en zijn niet echt geïnteresseerd in wat de zendelingen te vertellen hebben. Maar toch, tegen de tijd dat ik daar vertrok waren er nog maar 170 niet-leden. Nu ben ik

reeds 2 maanden in Vernal, een plaatsje ten oosten van Provo, werkzaam. Hier zijn ongeveer evenveel leden als niet-leden; dus is er volop werk.

Ik ben nu over de helft van mijn zending heen. Mijn zending heeft mij heel veel goed gedaan. Tijdens mijn dienst in de Heer heb ik een eigen getuigenis van het Boek van Mormon gekregen. Ik weet dat Christus onvoorwaardelijk van iedereen houdt en dat mijn zending 'de' manier is om wat terug te doen voor mijn Hemelse Vader: zonder zijn zegeningen en hulp zou ik verloren zijn. Natuurlijk heeft een zending ook zijn 'ups en downs', maar zolang je je op de Here verlaat komt alles in orde. <

Bert Keuter

Het is mijn voorbereidingsdag en ik zit aan mijn bureau in Mishawaka, dat vlakbij South Bend ligt. South Bend is bekend om de Notre Dame University, en voor de automobielfaan- naat, ook Studebaker. Op de achter- grond een lekker stukje klassiek, want ik werk nu eenmaal een stuk fijner met muziek.

Waarmee zal ik eens beginnen? Indiana is een mooie, groene staat. Veel bomen en gras, zelfs in Indianapolis, mijn eerste standplaats, de hoofdstad waar altijd wel wat aan de hand is. Er zijn daar veel arme en ook zeer rijke mensen. Het contrast is scherp. De kerk groeit er gestaag, mede dankzij een nieuw *inner city*-project. Er zijn nu drie gemeenten in de binnenstad, die ervoor zorgen dat de kerk toegankelijker is voor de mensen zonder auto, het vervoer- middel nummer 1 hier.

Na Indianapolis, waar ik in een wijk met 300 leden de vergaderingen bezocht, vertrok ik naar Frankfort. Daar was een kleinere wijk, onge- veer 80 leden. Ik voelde me daar thuis. En nu ben ik dus in Mishawa- ka. Er zit hier voldoende groei in. De wijk is onlangs nog gesplitst.

Het is heerlijk om met de leden op huisonderwijs te gaan naar minder- actieven. Dat zijn heel positieve er- varingen, vooral als ze ons aan hun vrienden voorstellen, die we dan kunnen onderwijzen en voorberei- den op de doop.

Vriendschap is zo belangrijk in zen- dingswerk en het is prachtig om te zien dat veel mensen de tijd en de moeite nemen, maar vooral de liefde voor hun vrienden hebben om hen datgene te geven wat hen dierbaar is: het evangelie.

Het is heerlijk om het werk van de Heer te mogen doen. Ik ben daar zo dankbaar om. Ik ben dankbaar voor mijn ouders die me altijd het goede voorbeeld hebben gegeven, voor mijn kerkleiders, hun liefde en ge-

Bij de Chicago-tempel, waar we eens per kwartaal naar toe mogen.

duld. Ik ben dankbaar voor de Schrif- ten, waar zoveel wijze woorden in staan. Het was voor mij behoorlijk moeilijk om een uur lang in de Schrif- ten te lezen, ik was er gewoon niet goed in. Maar nu vind ik het heerlijk en geniet ik ervan om dingen te vin-

den die ik in mijn leven kan toepas- sen en waarmee ik anderen kan hel- pen. Ook ben ik dankbaar voor mijn Hemelse Vader die echt een vader is; voor zijn liefde en zijn plan voor ieder van ons. Het evangelie is waar en maakt ons gelukkig. <

Indianapolis 500, ofwel de Indy 500, waar we naar toe mochten.

IN HET ZENDINGSVELD

Nederland

Geert De Vylder Zendingsgebied Amsterdam, Noordse Bosje 16, 1211 BG Hilversum, Nederland

Groot-Brittannië

Patrick Flanegin England Birmingham Mission, 185 Penslane, Walmley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland

Sylvain Gfeller England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Lieve Gidsis England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury-on-Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland

Richard Heil England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Petra Hotting England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland

Nicole Kuurstra England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland

Sven Liegeois England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen, SW7 2PA, Engeland

Peter Mesotten England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Emilio Nicoli England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Jurgen Reimer England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Brian Woodman England Birmingham Mission, 185 Penslane, Walmley, Sutton Coldfield, D76 8JU, Engeland

België

Jennifer Beijerling Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2018 Antwerpen

Ezra Karssen Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2018 Antwerpen

Jolanda Kramer Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2018 Antwerpen

Christiaan Plug Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2018 Antwerpen

Duitsland

Anton en Annie van Dam Talstrasse 64, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Koos Bogaerts Deutschland-Mission Hamburg, Rugenbarg 7A, 22549 Hamburg, Duitsland

Verenigde Staten

Ramon van Damme Utah Provo Mission, 2500 North University Avenue, Suite 100, Provo, Utah 84604, USA

Devin Hale Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA

Bert Keuter Indiana Indianapolis Mission, P.O. box 495, Carmel, Indiana 46032, USA

Arjen Koens Arizona Tempe Mission, P.O. box 27056, Tempe, Arizona 85282, USA

Judith van Vliet Temple Square, 50 West North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA

Canada

Dennis van der Put Canada Halifax Mission, 202 Brownlow Ave., Unit F, Dartmouth, Nova Scotia, B3B 1T5, Canada

Nieuwe zendelingen

Naam: Peter Mesotten
Unit: Leuven

Zendingsgebied: Manchester
Aanvang zending: 22 juli 1993
Opleidingsinstituut: Lingfield

Naam: Geert De Vylder
Unit: Brussel

Zendingsgebied: Amsterdam
Aanvang zending: 29 juli 1993
Opleidingsinstituut: Lingfield

ANDEREN LATEN DELEN IN ONZE TALENTEN

President Thomas S. Monson heeft gezegd: 'Iedere vrouw heeft van God onderscheidende eigenschappen, gaven en talenten ontvangen om een bepaalde zending in het eeuwige plan te kunnen vervullen' (*De Ster*, juli 1992, blz. 91).

Als wij de talenten ontwikkelen die wij reeds bezitten, dan zal God ons met nog meer talenten zegenen, precies zoals in de gelijkenis van de talenten beschreven is (zie Matteüs 25:15-21).

WIJ KUNNEN DAGELIJKS ONZE TALENTEN ONTWIKKELEN

Wij vinden onze dagelijkse taken misschien niet zo belangrijk. Wanneer we ze echter doen met een geest van liefdevol dienstbetoen aan ons gezin, onze echtgenoot, kinderen en vrienden dan kunnen ze zowel onszelf als anderen vreugde brengen. Een lekkere maaltijd klaarmaken, een les voorbereiden, tuinieren, een brief schrijven, een vriend of een lid van het gezin vriendelijk aanmoedigen – met al deze activiteiten ontwikkelt u uw talenten.

God helpt ons dan vooruitgang te maken door ons met nieuwe talenten te zegenen. Vaak ontvangen we deze in de vorm van karaktereigenschappen. We leren de noden inzien van degenen die we helpen, we leren geduldig, verdraagzaam en edelmoedig te zijn en genegenheid te voelen.

Presidentie Elaine Jack herinnert zich de talenten van haar grootmoeder. Zij maakte zelf de kleding voor de kinderen, breide hun sokken en wanten, molk de koeien, karnde de boter, die ze daarna verkocht, ze verzorgde de kuikens, eenden en kalkoenen, oogstte de

ILLUSTRATOR: DOUG BARLOW

tarwe en bovendien was ze raadgeefster in het ZHV-presidium. 'Deze taken mogen nog zo zwaar klinken, wordt er van mij minder verwacht? Ik hoef niet dezelfde lichamelijke arbeid te verrichten als oma Low, maar ik moet net zo ijverig, net zo liefdevol, net zo spaarzaam en net zo voorbereid zijn op slechtere tijden als zij. Dat is mijn erfgoed.'

** Welke talenten vond u fijn om te ontwikkelen?*

WIJ KUNNEN ONZE TALENTEN IN ONZE KERKROEPING GEBRUIKEN

Iedereen die bereid is een roeping als leider of leraar in een hulporganisatie te aanvaarden, voorbereid naar een les komt, een toespraak houdt, de muziek leidt of begeleidt, of de leiding heeft over een activiteit, ontwikkelt zijn talenten. Door een roeping te aanvaarden, vergroten wij ons talent om les te geven, kunnen we beter presteren en zijn we meer in staat anderen erbij te betrekken.

Als pasgeroepen bestuurslid huise-

lijk leven in een wijk in Highland Village (Texas), stond Margo Merrill voor de ogenschijnlijk onmogelijke taak om uit kleine stukjes stof die ze gekregen had, quilts voor liefdadigheidsdoelinden te maken. Ze had geen ervaring in het maken van quilts, maar ze begon met wat ze wel kon: ze streek de lapjes en sorteerde ze op kleur. Vervolgens nam ze een aantal lapjes mee naar de huishoudkundes en vroeg de andere zusters haar te helpen. Samen maakten ze de stukjes voor de bovenkant van de quilt en naaiden ze aan elkaar. De zusters waren graag bereid haar te laten delen in hun talenten en ze waren allen tevreden over het resultaat.

Naarmate we onze talenten ontwikkelen en roepingen aanvaarden, groeit ons zelfvertrouwen en zullen we met meer liefde ook op andere manieren kunnen dienen. Brigida Acosta de Perez was raadgeefster in het ZHV-presidium in een kleine gemeente in San Felipe (Mexico). Sommige zusters in de gemeente spraken Spaans en andere spraken de taal Nahaut. Brigida ontwikkelde haar talent om iedere week de ZHV-lessen te vertolken. Ze ontdekte een nieuwe gave, namelijk het bij elkaar brengen van twee culturen en het stimuleren van liefde onder de zusters.

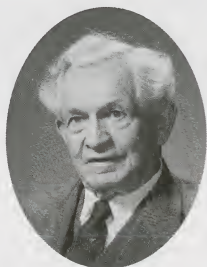
Wij zijn allen uniek – een ieder is een kind van God. God heeft ons gezegd met individuele talenten en Hij wil dat we die gebruiken om zijn koninkrijk op te bouwen. Naarmate we deze talenten ontwikkelen, zal ons dagelijks leven meer geluk kennen en zullen we anderen tot zegen zijn.

** Welke nieuwe talenten bent u momenteel aan het ontwikkelen?* □

DAVID O. MCKAY

DE WAARDE VAN HET INDIVIDU

Leon R. Hartshorn

David O. McKay, de negende president van de kerk, was uitmuntendheid, oprechtheid en de waarde van het individu toegevoegd. Hij hield van het evangelie, dat betekenis verleende aan een leidraad was voor zijn aangeboren edele gevoelens.

Zijn leven heeft een belangrijke periode van de geschiedenis van de herstelde kerk omvatten. Toen David op 8 september 1873 op de boerderij van zijn ouders in Huntsville (Utah) het levenslicht zag, was Brigham Young nog president van de kerk. Toen president McKay 96 jaar later overleed, had hij een wereldkerk de tweede helft van de twintigste eeuw binnengeleid – een periode waarin de mens op de maan heeft gelopen.

Tijdens het presidentschap van David O. McKay groeide het ledental van de kerk van 1,1 tot 2,8 miljoen; het aantal ringen verdrievoudigde nagenoeg, het aantal zendingsgebieden verdubbelde, en het aantal zendelingen

verzesvoudigde. Er werden tempels ingewijd in Zwitserland, Nieuw-Zeeland, Groot-Brittannië en Californië; en het evangelie werd aan meer naties verkondigd dan ooit tevoren.

'UIT EERZAME OUDERS'

President McKay werd in zijn kinderjaren in Huntsville voorbereid op verantwoordelijkheid van het presidentschap van de kerk. Door het voorbeeld van zijn ouders leerde hij dat de Heer en zijn werk op de eerste plaats dienen te staan in iemands leven. Toen hij acht was, stierven zijn twee oudere zusters. Korte tijd daarna werd zijn vader voor twee jaar op zending geroepen naar Schotland. Zuster McKay zou tien dagen later bevallen van een meisje en er moest gewerkt

worden op de boerderij om het jonge gezin te voeden. Het was een tijd van beproeving en opoffering en David leerde heel wat over geloof en toewijding. Toen zijn vader al op zijn paard zat om op zending te vertrekken, tilde hij de jonge David van de grond, gaf hem een afscheidskus en zei: 'David, zorg goed voor moeder en de kinderen.' Sinds die dag ontwikkelde David een uitzonderlijk verantwoordelijkheidsgevoel.

OP ZOEK NAAR EEN GETUIGENIS

Hoewel hij goed door zijn ouders onderwezen was, wilde de jonge boerenzoon een eigen getuigenis van het

De jonge David O. McKay ontving niet onmiddellijk een antwoord op zijn gebed om een manifestatie van de waarheid van het herstelde evangelie. Maar hij leerde een grote les.

ROBERT
ANDERSON
1914

bestaan van God en van de realiteit van zijn werk ontvangen.

‘Op een dag in mijn tienerjaren was ik op zoek naar verdwaald vee. Ik reed met mijn paard een steile heuvel op en hield stil om het dier te laten rusten. Plotseling kreeg ik een intens verlangen om een manifestatie te krijgen van de waarheid van het herstelde evangelie. Ik stapte af, gooide de teugels over het hoofd van het paard en knield bij een struik. Ik bad dat God mij zou laten weten dat zijn openbaring aan Joseph Smith waar was. Ik ben ervan overtuigd dat mijn gebed zo oprecht en intens was en met zoveel geloof uitgesproken als voor een jongen mogelijk was.

‘Na mijn gebed stond ik op en sprong terug in het zadel van mijn trouwe pony. Ik herinner me nog dat ik, eenmaal terug op het pad, tot mezelf zei: “Ik heb geen geestelijke manifestatie gekregen. Als ik eerlijk ben met mezelf moet ik toegeven dat ik nog steeds dezelfde jongen ben als voor mijn gebed.”

Hij had een belangrijke les geleerd, namelijk dat een jonge heilige der laatste dagen geen zekerheid ontvangt alleen door het aan de Heer te vragen, maar door zijn gebed te combineren met hard werken, dienstbetoon, opoffering en gehoorzaamheid aan de geboden van God.

EEN BOODSCHAP IN STEEN

Als tiener werkte David op de boerderij en pas later ging hij naar de University of Utah, waar hij in 1897 afstu-

deerde. Tijdens die periode speelde hij American Football, was hij pianist in een dansorkestje en werd hij verkozen tot president van de laatstejaarsstudenten. Naarmate het einde van zijn studie in zicht kwam, had hij zich een duidelijke voorstelling gemaakt van wat hij voor zijn beroep wilde doen. Net voordat hij zijn einddiploma ontving, kreeg hij echter een brief van president Wilford Woodruff met een oproep om op zending te gaan naar Groot-Britannië. Het was een belangrijke beslissing waar hij heel wat moeite mee had, zoals veel jongens en meisjes tegenwoordig. Hij besloot om zijn plannen opzij te zetten en de zendingsoproep te aanvaarden.

Zoals voor veel zendelingen, waren de eerste maanden van zijn zending in Schotland, waar zijn vader jaren voordien op zending was geweest, bepaald niet gemakkelijk. Hij beschrijft die ontmoedigende periode en de daaruit resulterende hernieuwde toewijding als volgt:

‘Die dag had ik heimwee en was ik wat ontmoedigd. (...)

‘Ik was net van school en was gek op school en op de jongelui. En dan daar naartoe te gaan en (...) de vooroordelen [van de mensen tegenover de kerk] te moeten ervaren maakte me neerslachtig.

‘Terwijl [mijn collega en ik] terug de stad in kwamen, merkte ik rechts van me een woning op die nog niet af was. Boven de voordeur was een steen aangebracht met daarin een tekst gegraveerd. Omdat ik dat zo ongewoon vond, zei ik tegen ouderling Johnston: “Ik ga even kijken wat erop staat.” Ik

was ongeveer halfweg het grindpad toen mijn oog getroffen werd door het volgende motto: “Wat u ook doet, doe het goed.”

‘We gingen verder de stad in op zoek naar logies alvorens aan ons zendingswerk te beginnen. Ik vertelde aan ouderling Johnston wat er op de steen stond. Terwijl we langzaam verder wandelden zei ik tot mezelf – of was het de Geest die het me toefluisterde: “Je bent lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Sterker nog, je bent hier als vertegenwoordiger van de Heer Jezus Christus. Je hebt de verantwoordelijkheid aanvaard om de kerk te vertegenwoordigen.” (...)

‘Tegen de tijd dat we onderdak gevonden hadden, had ik de gegraveerde boodschap volledig aanvaard. Vanaf die tijd hebben we er alles aan gedaan om goede zendelingen in Schotland te vinden.’

PROFETISCHE ZEGENS

Op veertienjarige leeftijd had David de volgende belofte in zijn patriarchale zegen ontvangen: “De Heer heeft een werk voor u, waarin u veel van de wereld zult zien, mee zult helpen aan de vergadering van het verstrooide Israël, en zult arbeiden in de geestelijke bediening. Het zal uw bestemming zijn om met uw broeders te vergaderen, de mensen te presideren en de heiligen tot getrouwheid aan te sporen.’

Tijdens zijn zending in Schotland werd deze profetie herhaald. Op een zendingsconferentie zei president

Een motto gegraveerd in een steen boven de voordeur van een huis in Schotland inspireerde David O. McKay toen hij in de jaren 90 van de vorige eeuw op zending was. Tegenwoordig is die steen te bezichtigen in het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst in Salt Lake City.

James L. McMurrin van het Europese zendingspresidium tot ouderling McKay het volgende: 'Laat me u zeggen, broeder David, dat Satan verlangd heeft u als tarwe te ziften, maar God is u indachtig geweest. Als u getrouwd bent, zult u in de leidende raden van de kerk zitting hebben.' Weinige jaren later werden deze profetieën bewaarheid.

Tijdens die zendingsconferentie er voer ouderling McKay een 'rijke uitstorting van de Geest van de Heer'. Hij schreef dat het 'een manifestatie was

waar ik als twijfelende jongeman vaak en met de grootste ernst op heuvels en in weilanden om had gebeden.'

LIEFDE, RESPECT EN DIENSTBETOON

Na zijn zending in Schotland trouwde David met de vriendin uit zijn schooltijd. Op een koude januarimorgen in 1901 kwamen hij en Emma Ray Riggs in een rijtuig aan bij de Salt Lake-tempel, waar ze het eeuwig huwelijksverbond sloten. Hun beloften van

wederzijdse liefde en respect zijn ze al die jaren zo trouw nagekomen dat door sommigen, meer dan zestig jaar later, de suite in Hotel Utah waar zij hun in-trek hadden genomen, teder de bruidsuite genoemd werd. 'Als je van plan bent om voor eeuwig getrouwd te blijven, zijn wittebroodsweken van 69 jaar niet echt lang', vonden zij.

In 1899 werd hij lector aan de Weber Academy in Ogden (Utah), een school van de kerk. Later is hij daar directeur geworden. In de kerk is hij werkzaam geweest als ringsuperintendent van de zondagsschool, en in 1916, op nauwelijks tweëndertigjarige leeftijd, werd hij geroepen als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen. Hij was bijzonder energiek werkzaam in de vele roepingen die hij gekregen heeft: algemeen superintendent van de zondagsschool, commissaris van onderwijs en president van het Europese Zendingsgebied. Op 61-jarige leeftijd werd hij geroepen als raadgever van president Heber J. Grant in het Eerste Presidium van de kerk, en later in dezelfde functie onder president George Albert Smith.

In de aprilconferentie van 1951, hetzelfde jaar waarin hij en Emma Ray hun 50-jarig huwelijksfeest vierden, stond David Oman McKay in de Tabernakel op Temple Square en sprak de aanwezigen toe. Hij was 78 toen hij door de heiligen eenparig gesteund werd als profeet, ziener, openbaarder, en president van de kerk.

'Broeders en zusters, en algemene autoriteiten,' zei hij, 'Moge God ons in eenheid bewaren en mogen wij de zwakheden die we zien, negeren en ons

oog alleen gericht houden op de eer van God en op de vooruitgang van zijn werk.

'En nu richt ik mij tot de leden van de kerk. Wij hebben uw hulp, uw geloof en uw gebeden hard nodig; geen afbrekende kritiek, maar uw hulp. Als u ons niet persoonlijk kunt bereiken, dan graag door uw gebed. Toen ik gisteren een brief ontving van een buurman uit de stad waar wij vroeger gewoond hebben, heb ik weer eens beseft welke kracht er kan schuilen in de gezamenlijke gebeden van de hele kerk. Hij was de koeien aan het melken in de stal toen hij over de radio vernam dat president Smith overleden was. Wetend wat dat bericht betekende voor zijn vroegere buurman, verliet hij de stal en ging het huis binnen om het aan zijn vrouw te vertellen. Onmiddellijk staakten ze hun werkzaamheden, riepen hun kleine kinderen rondom zich in hun eenvoudige woning en knielden in gebed. Ik laat het aan uw oordeel over welke waarde dat gebed gehad heeft. Maar als u de invloed van dat gebed vermenigvuldigt met honderdduizend, tweehonderdduizend, of een half miljoen gezinnen zult u zien welke macht er kan uitgaan van de hele kerk als ze verenigd is in haar gebed en haar steun.'

DE GEEST VAN VOORUITGANG

Tijdens zijn presidentschap, zoals overigens reeds in zijn leven voor die tijd, heeft president McKay uitzonderlijke dingen bereikt. Met zuster McKay heeft hij land na land bezocht, wat

zowel voor leden als voor niet-leden een zegen is geweest. In vele landen werden tempels gebouwd, het zendingswerk breidde zich uit en het ledental van de kerk groeide. Een sterke geest van vooruitgang bleek iedereen aan te grijpen en de *goodwill* tegenover de heiligen der laatste dagen nam toe.

DE ZORG VOOR HET INDIVIDU

Maar wat de kerkleden het meest getroffen heeft, was zijn verlangen om iedereen lief te hebben. Op een dag had een zondagsschoolklas van jongeren een aantal kilometers gelopen om hem te ontmoeten. President McKay was echter in alle haast naar het ziekenhuis gereden omdat zijn broer, Thomas McKay, op sterven lag. De volgende zondag werd er kilometers bij zijn kantoor vandaan op de deur van een zondagsschoolklas aangeklopt. Toen de leerkracht de deur opende, stond president McKay daar. Hij wou de klas komen begroeten en zijn verontschuldiging aanbieden voor het feit dat hij zijn afspraak door de week niet had kunnen nakomen.

Hij legde uit waarom hij die dag niet op zijn kantoor was en gaf de leerkracht en ieder kind van de klas een hand. 'Ik wil jullie laten weten dat de president van de kerk als het enigszins mogelijk is zijn afspraken nakomt', was zijn commentaar.

Die grote bezorgdheid om hoe wij ons gedragen tegenover *iedereen* met wie wij in contact komen, was een van de grote lessen die president McKay onderwezen heeft. Op zijn reis naar Eu-

ropa ter gelegenheid van de wijding van tempelgronden in Zwitserland en Engeland werd president McKay omstuwd door een groep enthousiaste Engelse jongelui die een handtekening van hem wilden. Vooraan in de rij stond een meisje van negen jaar. Ze vroeg aan de zoon van president McKay die hem begeleidde: 'Krijg ik alstublieft een handtekening van president McKay?' De zoon die dacht dat zijn vader te vermoeid was, trachtte haar ervan te weerhouden. Maar president McKay, die het gesprek gehoord had, sprak haar aan en vroeg gekshekend: 'Denk je dat ik duidelijk genoeg kan schrijven zodat je mijn naam zult kunnen lezen?' Het meisje wist niet goed of hij het meende en was van de wijs gebracht. Op dat ogenblik werd hun gesprek enige tijd onderbroken door een medewerker die een dringende vraag had. Toen president McKay zich omdraaide om met het kleine meisje verder te praten, was ze verdwenen.

'Nooit heb ik mijn vader onthutster gezien dan toen', zei zijn zoon. 'Zoek alstublieft dat meisje in de blauwe jurk', zei president McKay. 'Ik ben er zeker van dat ze denkt dat ik haar boek niet wilde tekenen. Ze heeft mijn woorden verkeerd begrepen. U moet haar vinden.' Al vlug waren gemeentepresidenten en zendingspresidenten op zoek naar een klein meisje in een blauwe jurk. Maar tevergeefs. Ten slotte was er een zending die dacht te weten om welk meisje het ging. Hij belde president McKay later die avond en kreeg de volgende opdracht: 'Zeg aan het

President McKay schudde de hand van ieder kind in de zondagsschoolklas en zei: 'Ik wil jullie laten weten dat de president van de kerk, als het enigszins mogelijk is, zijn afspraken nakomt.'

meisje dat het me spijt dat ik niet verder met haar heb kunnen spreken. Zeg haar dat ik haar gemeentepresident gevraagd heb haar boek naar Salt Lake City te sturen, dat ik het zal tekenen en onmiddellijk terugsturen.' Wat hij ook gedaan heeft!

IEDER LEVEND WEZEN

De waarde van de ziel! President McKay vond dat alle levende wezens onze aandacht en onze zorg verdienen,

ook vogels en dieren. Hij kwam' vaak en graag op bezoek in de ouderlijke boerderij te Huntsville om zijn paarden te berijden. Op een keer had iemand de zadels van de president gestolen. De nieuwe zadels werden nadien achter slot en grendel in een apart schuurtje bewaard. Op een dag gingen de zussen van president McKay langs de boerderij om na te gaan of alles nog in orde was. Toen ze merkten dat een van de vensters van het schuurtje openstond, sloten ze het om dief-

stal te vermijden. Toen president McKay vernam wat zijn zusters gedaan hadden, zei hij vriendelijk: 'Ik heb het raampje opzettelijk opengelaten omdat er een vogelnestje in het schuurtje is en dat raam de enige toegang is die de ouders hebben om hun jongen te voeren. Ik heb nog net de tijd om eens te gaan kijken.' Hij ging terug, opende het raampje, en zei toen hij terugkwam: 'Net wat ik gedacht had: een vogeltje was buiten en wilde naar binnen en de moeder zat binnen opgesloten en wilde naar buiten.'

Toen hij lid was van het Quorum der Twaalf Apostelen had ouderling McKay een mannetjesvarken, Cesar genaamd. Op een zondagmorgen was Cesar uitgebroken. Daar hij een trein moest halen en geen tijd meer had om het hek te herstellen, had ouderling McKay het varken in het kippenhok gestopt. Maar hij was vergeten het aan zijn zoons te vertellen. Om twee uur 's nachts werd het gezin McKay wakker door aanhoudend telefoongerinkel. Vrezend dat er iets ernstigs gebeurd was, namen ze de telefoon op en ontvingen het volgende telegram: 'Cesar in kippenhok. Geef hem water!'

'VANDAAG HEB IK EEN PROFEET GEZIEN'

Alles wat president McKay deed en zei getuigde van zijn voorkomende houding, zijn edel karakter, zijn waar- digheid en zijn liefde voor de Heiland die hij diende. Ook wanneer hij ergens rustig zat zonder een woord te zeggen, kon men voelen hoe toegewijd aan de

Heiland hij was. Het volgende verhaal is van een man die kennismakte met president McKay toen die terugkeerde van een van zijn reizen naar Europa:

'Ik herinner me dat ik in New York was toen president McKay terugkwam van een reis naar Europa. Er waren afspraken gemaakt om foto's te nemen, maar de fotograaf die dergelijke dingen normaal doet, kon niet gaan. Daarom stuurde United Press uiteindelijk haar misdaadfotograaf, een man die gewend was aan het zwaarste werk in New York. Hij ging naar de luchthaven en bleef er twee uur. Toen hij uit de donkere kamer kwam, had hij een enorme stapel foto's ontwikkeld, terwijl hij er slechts twee had moeten nemen. Zijn baas berispte hem onmiddellijk met de woorden: "Waarom in 's hemelsnaam ben je zo je kostbare tijd en al dat fotomateriaal aan het verkwisten?"

'De fotograaf antwoordde kortaf dat hij graag voor al het extra materiaal wilde betalen en dat ze hem zelfs minder mochten betalen voor de extra tijd die hij genomen had. Het was duidelijk dat hij het allemaal erg hoog opnam. Een paar uur later moest hij bij de vice-president komen die wilde horen wat er aan de hand was. De misdaadfotograaf gaf de volgende uitleg: "Als klein kind las mijn moeder mij verhalen voor uit het Oude Testament en ik heb mij mijn hele leven afgevraagd hoe een profeet van God er in werkelijkheid uit zou zien. Nou, vandaag heb ik een profeet gezien."

David O. McKay was een profeet die in ieder mens het goede zag en echt om mensen gaf. □

Hoogtepunten uit het leven van David O. McKay (1873–1970)

Jaar	Leeftijd	Gebeurtenis
1873	–	8 september: geboren in Huntsville (Utah).
1877	4	President Brigham Young sterft.
1897	24	Studeert af aan de University of Utah.
1897–99	24–26	Vervult zending in Schotland.
1899	26	Begint te onderwijzen aan de Weber Academy.
1901	27	Huwet Emma Ray Riggs.
1906	32	Wordt geroepen tot het Quorum der Twaalf Apostelen.
1918–34	45–61	Werkzaam als algemeen superintendent van de zondagschool.
1919–21	46–48	Werkzaam als commissaris van onderwijs.
1920–21	47–48	Reist alle zendingsgebieden van de wereld af.
1922–24	49–51	Werkzaam als president van de Europese Zending.
1934–51	61–78	Werkzaam als tweede raadgever in het Eerste Presidium.
1951	78	Gesteund als president van de kerk.
1955	82	Wijdt Zwitserse tempel in.
1956	83	Wijdt Los Angeles-tempel in.
1958	85	Wijdt de Nieuw-Zeeland-tempel in, alsmede de school van de kerk in Nieuw-Zeeland, de Londen-tempel en BYU-Hawaï.
1961	88	Voert het coördinatieprogramma van de kerk in.
1964	91	Wijdt de Oakland-tempel in.
1970	96	18 januari: sterft in Salt Lake City.

BRONNEN

1. James B. Allen, 'David O. McKay', *The President of the Church*, Salt Lake City: Dessert Book Company, 1986.
2. James B. Allen, 'David O. McKay', *Encyclopedia of Mormonism*, New York: Macmillan Publishing Company, 1992.
3. 'David O. McKay', *Mijn koninkrijk zal voortgaan*, 1980.

IK VERWACHTTE EEN WONDER

Tara Pearson

Soms maak ik alles groter dan het in werkelijkheid is. Ik stel me dan voor dat mijn leven heel wat spannender is en dat een of andere spectaculaire gebeurtenis mijn leven een heel andere wending geeft.

Misschien was dat de reden waarom ik mij zo gefrustreerd voelde als ik na mijn gebeden geen intens warm gevoel kreeg of een visioen zag. Ik geloofde dat het evangelie waar was; zowat iedereen uit mijn omgeving zei dat. Mijn leven draaide helemaal om de kerk. Hoe zou ze dan niet waar kunnen zijn? Maar ik wou wel een gevoel krijgen. Of bijvoorbeeld een stem horen die zou zeggen: 'De kerk is zonder enige twijfel waar.' Ik veronderstel dat ik eigenlijk wonderen van het evangelie verwachtte. Met tranen in de ogen smeekte ik mijn Hemelse Vader erom, maar er gebeurde niets.

Op een nacht voelde ik een grote drang om in de Schriften te lezen. Toen ik in het boek Mosiah las, kreeg ik opeens een warm geluksgevoel dat steeds sterker werd. Ik las dat de mensen na de toespraak van koning Benjamin door de Geest van de Heer overweldigd waren. Die Geest '(heeft) een grote verandering in ons, of in ons hart te weeggebracht, zodat wij geen lust meer hebben om het kwade te doen, maar wel om voortdurend het goede te doen' (Mosiah 5:2).

Dat is wat je voelt als je de Geest voelt, dacht ik, een gevoel van liefde wanneer je de juiste keuze doet, een warm zekerheidsgevoel dat je aanzet om voortdurend goede keuzen te blijven doen. Dat gevoel heb ik al zo vaak gevoeld; alleen heb ik het niet herkend.

Ik weet dat onze Hemelse Vader naar ons luistert. Soms beseffen we niet dat we een antwoord gekregen hebben totdat we het echt begrijpen; maar Hij beantwoordt onze gebeden wèl. □

HUIS VAN OP

FOTOGRAAF WELDEN ANDERSEN

ENBARINGEN

De winkel van Newel K. Whitney in Kirtland (Ohio) wordt in de Leer en Verbonden 'het huis van God' genoemd. Op die plaats heeft Joseph Smith heilige visioenen gezien en zeventien openbaringen ontvangen, die zijn opgenomen in de Leer en Verbonden.

DOUG FRYER, JOSEPH SMITH

Van 1831 tot en met 1834 is de winkel van Newel K. Whitney het middelpunt van het kerkelijk leven in Kirtland geweest. De winkel heeft anderhalf jaar dienst gedaan als hoofdzetel van de kerk. Daar heeft het Eerste Presidium de sleutels van het koninkrijk ontvangen. (Zie Leer en Verbonden 90:6; *History of the Church*, deel 1, blz. 334.) Joseph Smith en zijn gezin hebben daar ook anderhalf jaar gewoond. Tijdens die periode heeft Joseph Smith de laatste hand gelegd aan zijn bijbelvertaling.

Daarnaast heeft een aantal van de heiligste gebeurtenissen in de geschiedenis van de kerk daar, in een van de bovenkamers, plaatsgevonden tijdens

een conferentie die op 23 januari 1833 gehouden werd. Ook de verordening van de voetwassing is hier voor de eerste maal in deze bedeling gegeven. (Zie HC 1:323-324; LV 88:138-141.) Verschillende aanwezigen hebben toen 'goddelijke openbaringen van de Geest' ontvangen, waaronder een visioen van God de Vader en zijn Zoon, Jezus Christus.

Niet zo lang geleden, op 18 november 1988, hebben vertegenwoordigers van de kerk tijdens een ceremoniële plichtigheid op het Witte Huis in Washington D.C. de Historic Preservation Award van de president van de Verenigde Staten ontvangen ter erkenning van de uitstekende restauratie van dat gebouw.

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

'U BENT HET'

In *History of the Church* citeert ouderling B.H. Roberts als volgt uit de familiegeschiedenis van Newel K. Whitney:

'Rond de eerste februari van 1831 kwam een arreslee met vier personen de straten van Kirtland ingereden en hield halt voor de winkel van Gilbert en Whitney. Een van de inzittenden, een gespierde jongeman, stapte uit, liep de trappen van de winkel op en stapte met uitgestoken hand, alsof het om een oude bekende ging, op de jongste vennoot van de zaak af met de woorden: "Newel K. Whitney! U bent het!" Instinctmatig schudde de handelaar de hem uitgestoken hand en antwoordde: "Het spijt me, maar ik kan u niet bij naam noemen zoals u mij doet." "Ik ben de profeet Joseph Smith", zei de vreemdeling glimlachend. "U hebt gebeden dat ik hier naartoe zou komen; wat verlangt u van mij?" Naar verluidt had de profeet, die in het oosten van de Verenigde Staten vertoefde, in een visioen de Whitneys zien bidden dat hij naar Kirtland zou komen. 'Moeder Whitney [Elizabeth Ann, de vrouw van Newel] heeft ver-

teld dat (...) zij en haar man een aantal nachten tevoren aan de Heer in gebed hadden gevraagd hoe zij de gave van de Heilige Geest konden ontvangen, wat hun grootste verlangen was. Zij hadden toen in een visioen een wolk van heerlijkheid op hun huis zien rusten en een stem uit de hemel gehoord die zei: "Bereid u voor om het woord des Heren te ontvangen, want het is op komst" (HC 1:146).

DE BEKERING VAN ORSON HYDE

Ouderling Orson Hyde, die later lid werd van het Quorum der Twaalf Apostelen, heeft het volgende geschreven:

'Op zondag 30 oktober 1831 woonde ik een vergadering bij van de heiligen in Kirtland en bood mij aan als kandidaat voor de doop. Ouderling Sidney Rigdon voltrok de verordening. Later die dag werd ik door de profeet Joseph Smith en Sidney Rigdon bevestigd als lid van de kerk en geordend tot ouderling. Pas drie dagen later kreeg ik een persoonlijke bevestiging dat de hemel de stappen, die ik gezet had, goedkeurde. Ik stond op een avond

Boven: De eerste ontmoeting tussen Joseph Smith en Newel K. Whitney vond plaats in deze ruimte, het voornaamste deel van de winkel. Hier waren tevens een postkantoor en een coöperatief bedrijf, de United Firm, gevestigd. Het was ook op deze plaats dat de winkelbediende Orson Hyde – die later lid werd van het Quorum der Twaalf Apostelen – een getuigenis van het evangelie ontving. Uiterst links: een damspel in de hoek van de winkel. Links: de kamer van het personeel.

achter de toonbank en voelde de Geest van de Heer zo sterk over mij komen dat ik mij onmiddellijk terugtrok om alleen van deze heerlijke manifestatie te kunnen genieten. Deze periode is mij erg dierbaar; ik bewaar er vele goede herinneringen aan' (*Millennial Star*, nr. 26 [1864], blz. 761).

DE BEHOEFTE AAN HET WOORD VAN WIJSHEID

De volgende woorden zijn van President Brigham Young:

'Boven de keuken was een kamertje waar de profeet openbaringen ontving en de toenmalige leiders van de kerk onderwees in de school der profeten. De broeders reisden honderden kilometers om naar school te gaan in een kamer niet groter dan 3,3 bij 4,2 meter. Wanneer zij na het ontbijt in de kamer bijeenkwamen, was het eerste wat zij deden hun pijp opsteken. Zij rookten terwijl de grootse zaken van het koninkrijk werden besproken, en onderwijl spuudten zij op de vloer. Zodra ze hun pijp op hadden geborgen, hadden ze de gewoonte een grote pruim tabak in hun mond te steken. Als de profeet de kamer binnenkwam waren zij dikwijls

al in een wolk van rook gehuld. Dit en de klachten van zijn vrouw over het schoonmaken van de vloer zetten de profeet aan het denken. Hij ging tot de Heer en vroeg wat er moest worden gedaan aan het gedrag van de ouderlingen met betrekking tot het gebruik van tabak. Het resultaat van zijn vraag was de openbaring die nu bekend staat als het woord van wijsheid' (Brigham Young, *Journal of Discourses*, deel 12, blz. 158).

Zebedee Coltrin voegt daar de volgende informatie aan toe: 'Toen de profeet Joseph Smith het woord van wijsheid [LV 89] voor het eerst verkondigde (...) waren er van de 21 aanwezigen twintig die een pijp rookten. Allen gooiden zij onmiddellijk hun pijp en tabak in de brandende haard' (notulen van de school der profeten, Salt Lake City, 3 oktober 1883, blz. 56).

VISIOENEN VAN DE VADER EN DE ZOON

Zebedee Coltrin heeft de volgende heilige ervaring verteld: 'Tijdens een van de bijeenkomsten van de school der profeten – die opgericht was op 23 januari 1833 – waren we allen bijeen-

ILLUSTRATOR DALE KILBOURN

In de vertaalkamer (hierboven) zijn van maart 1832 tot december 1833 zeventien openbaringen ontvangen: de afdelingen 78, 84-98 en 101 van de Leer en Verbonden. In dezelfde kamer voltooide de profeet Joseph Smith het werk aan zijn bijbelvertaling (uiterst links). Links: De keuken is ongeveer drie bij vier meter en heeft verschillende provisiekasten. Emma, de vrouw van de profeet, heeft hier veel mensen te eten gegeven, onder anderen de leden van de school der profeten.

Tussen december 1832 en juni 1833 hebben de leiders van de kerk in de kamer van de winkel die bestemd was voor de school der profeten (boven) minstens achttien conferenties en vergaderingen gehouden. De aard van de gebeurtenissen die zich in deze plaats hebben voorgedaan, zoals de verschijning in januari 1833, hebben aan deze ruimte het heilige karakter van een tempel verleend. 'Ziet, voorwaar zeg Ik u: Dit is een voorbeeld voor u als een wederzijdse begroeting in het huis van God en in de school der profeten' (LV 88:136). Links: de overloop tussen de trap (linkeronderhoek) en de kamer voor de school der profeten (rechts).

Joseph Smith III is op 6 november 1832 in deze slaapkamer geboren. Hij was het vierde van de negen kinderen van Joseph en Emma, maar het eerste kind dat de kinderjaren overleefde. In deze periode zorgden de Smiths ook voor een tweeling die zij geadopteerd hadden. Een van de tweeling stierf in maart 1832.

vergaderd. Joseph had ons onderricht gegeven en we zaten allen geknield in stil gebed. We hadden onze handen ten hemel geheven en zeiden onze gebeden op fluistertoon, toen een persoon van het oosten naar het westen door de kamer liep. Joseph vroeg ons of we hem zagen. Ik zag hem en veronderstelde dat de anderen hem ook zagen. Joseph zei ons dat het Jezus Christus, de Zoon van God, onze oudste broer, was. Daarna vroeg Joseph ons door te gaan met bidden, wat we deden. Een ander persoon wandelde door de kamer; hij was als het ware omgeven door een vlamme gloed. (...) De profeet Joseph vertelde ons dat het de Vader van onze Heer Jezus Christus was. Ook Hem heb ik gezien' (notulen van de school der profeten, Salt Lake City, 3 oktober 1883, blz. 56–57).

John Murdock, de toenmalige zendingscollega van Zebedee Coltrin, en ook aanwezig in die vergadering, heeft deze gebeurtenis bevestigd: 'Tijdens een van die vergaderingen zei de profeet ons dat als we ons voor God verneederden en sterk geloof uitoefenden, we het aangezicht van de Heer zouden zien. Rond het middaguur werden mijn ogen aangeraakt en mijn verstand ver-

licht en zag ik een bijzonder beminnelijke persoon. Zijn gelaat schitterde als de zon en straalde kracht uit. Hij had prachtig, zilvergrijs krullend haar en doordringend blauwe ogen. Hij had een mooie blanke hals en droeg een loshangend kleed dat van de hals tot aan de voeten reikte. Het kleed was zo zuiver wit als ik nog nooit tevoren gezien had. Zijn gelaatsuitdrukking was enerzijds zeer doordringend, anderzijds zeer liefdevol. Toen ik de persoon van top tot teen in mij trachtte op te nemen en te begrijpen, sloot het visioen zich voor mijn ogen. Maandenlang hield ik er een indruk van liefde aan over die ik nooit voordien in dergelijke mate gevoeld heb' (dagboek van John Murdock, getypte kopij bewaard in het archief van de Brigham Young University, blz. 13).

DE SLEUTELS VAN HET KONINKRIJK

De profeet Joseph Smith heeft geschreven dat op 18 maart 1833 'ouderling Rigdon het verlangen uitte dat hijzelf en broeder Frederick G. Williams geordend zouden worden tot het ambt waartoe zij geroepen waren, namelijk

dat van president van de hoge priesterschap, en dat zij als gelijken met broeder Joseph Smith jr. de sleutels van het koninkrijk zouden dragen, overeenkomstig de openbaring gegeven op 8 maart 1833. Dienovereenkomstig legde ik mijn handen op het hoofd van de broeders Sidney en Frederick en ordende hen om met mij de sleutels van het laatste koninkrijk te dragen en mij bij te staan als mijn raadgevers in het presidium van de hoge priesterschap. Daarna vermaande ik de broeders trouw en ijverig de geboden van God te onderhouden, gaf hen veel onderrecht aangaande het welzijn van de heiligen en beloofde hen dat de reinen van hart een hemels visioen zouden zien. Nadat ik enige tijd in stil gebed had doorgebracht, werd de belofte bewaarheid, want bij vele aanwezigen werden de ogen van hun begrip door de Geest van God geopend zodat zij vele dingen aanschouwden. Vervolgens zegende ik het brood en de wijn en gaf ieder een deel. Velen van de broeders zagen een hemels visioen van de Heiland, van menigten engelen, en van vele andere zaken, waar zij ieder een verslag van gemaakt hebben' (HC 1:334–335). □

DE GEREDDE BOEKEN

Cristina Antonio

In oktober 1984 was ik werkzaam als chef kwaliteitsbeheersing in een papierfabriek in Orani, in de provincie Bataan op de Filipijnen. Zoals de meeste andere papierfabrieken recycleerde de onze kringlooppapier. Op een dag zag ik het boek *Meet the Mormons* bij een stapel tijdschriften liggen. Uit nieuwsgierigheid nam ik het mee naar mijn kantoor en begon erin te lezen. Ik las over Joseph Smith en zijn visioen en had geen enkele moeite om aan te nemen dat God zich aan een jongen zou openbaren. Het gedeelte over de priesterschaporganisatie begreep ik niet zo goed, maar het gedeelte over de zustershulpvereniging

vond ik geweldig. Ik las het boek verschillende malen door.

Al maanden probeerde ik mijn leven meer inhoud te geven. Ik ben altijd actief katholiek geweest. Ik had zelfs verscheidene vergaderingen voor toekomstige kloosterlingen bijgewoond. En toch voelde ik me als een stuk hout dat doelloos in zee rondreef.

Twee weken later keek ik een lading grondstof na in een van de vrachtwagens en vond een blauw boek, het Boek van Mormon! Ik vroeg de chauffeur of ik het mocht hebben, nam het mee naar mijn kantoor en begon te lezen. Aan de binnenkant van de omslag stonden de vier stappen van gebed.

Misschien moet ik het op deze manier eens proberen, dacht ik bij mezelf. Ook stond er een verwijzing bij naar de passage in het boek die gaat over het bezoek van Christus aan Amerika. Ik begon gretig te lezen over de zaligsprekingen en de andere leerstellingen die Jezus aan de Joden gegeven had. Waren deze passages uit het Nieuwe Testament overgenomen? Toen besepte ik dat het om dezelfde Christus ging. Ik vroeg me af of Christus ook naar de Filipijnen gekomen was. Daarna las ik 1 Nephi. Wie waren Lehi, Nephi en Laman eigenlijk? Het waren zulke vreemde namen. De beide boeken waren me echt dierbaar geworden.

MEET THE
MORMONS

*A Historical Introduction to
The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints
and Its People*

The
Book
of
Mormon

Eind november werd ik voorgesteld aan Karen Gerdes, een Amerikaanse heilige der laatste dagen en vrijwilligster van het Peace Corps op de Filipijnen. Zij was werkzaam in het gebied Pantalan Luma dat door een vloedgolf getroffen was.

Karen had iets wat ik bij andere mensen nog niet gezien had. Zij had niet alleen blauwe ogen, maar haar glimlach en haar hele gezicht waren anders. Ik kon haar oprechtheid voelen. Zij straalde liefde en geluk uit.

Ik vroeg me af waarom ze haar comfortabele leven had achtergelaten om onder armen te gaan wonen in een heet, broeierig klimaat, en vreemd voedsel te eten. Waarom zou zij zich die dingen aantrekken? Waren alle momenten zo?

Een paar maanden na onze eerste ontmoeting zei ik tegen Karen: 'Ik schaam me diep; ik zou zelf mijn landgenoten moeten helpen.' Ik vroeg haar hoe ik kon helpen bij haar projecten. Dat was het begin van onze vriendschap. Ik stelde haar vragen over haar godsdienst en wist dat ze me begreep; ze was zelf ook katholiek geweest. Ze trachtte me niet te overtuigen, maar beantwoordde mijn vragen en gaf mij brochures van haar kerk.

In maart 1985 nodigde Karen me uit op een haardvuuravond. Ik zag toen een poster over de doop voor de doden. Dat was helemaal nieuw voor mij. Ik leerde de schriftuurplaats van buiten.

De zendingzusters toonden een dia-klankbeeld *Run and Not Be Weary*. Ik nam het woord van wijsheid onmiddellijk aan. Daarna zagen we *De vensters des hemels*. Ik had nooit begrepen dat tiende betekende dat je tien procent van je inkomen gaf en ik besloot op dat ogenblik die wet na te gaan leven en God niet te bedriegen.

Ik legde zelfs aan de leden uit hoe ik de wet van tiende zag: 'Je kunt het vergelijken met gaan vissen. Je werpt een aas uit – de tiende – en je vangt een vis – een zegen.' Toen gebruikte ik nog een andere vergelijking: 'Als je van de zoete aardappelplant het groen aftrekt, krijg je meer groen en meer zoete aardappelen.'

Maar ik vond het vervelend als men mij 'onderzoekster' noemde of druk op mij uitoefende. Toen leden mij vroegen of de zendingen mij thuis mochten komen onderwijzen, weigerde ik. Maar ik nodigde de zendingzusters uit voor de lunch de volgende zondag. Zij kwamen en hadden dia's meegebracht van een vluchtelingenkamp waar ze werkzaam waren, maar spraken met geen woord over hun godsdienst. Voordat ze weggingen, gaven ze me verschillende brochures; ik beloofde dat ik ze zou lezen.

De volgende week ging ik mijn moeder in Manila bezoeken. Ik vroeg haar of zij een priester kende die mijn vragen kon beantwoorden. Ze stelde voor dat ik de bijbelklas zou bijwonen waar mijn broer en zus naartoe gingen.

Dat deed ik, met een gebed in mijn hart dat ik de gelegenheid zou krijgen om mijn vragen te stellen. Tot mijn grote verbazing sprak de priester die dag over het belang van de doop. Zonder aarzelen stak ik mijn hand op en vroeg hem: 'Heeft doop voor de doden ooit bestaan zoals staar in 1 Korintiërs 15:29?' Hij las het vers hardop voor, keek op zijn horloge en stuurde de klas weg. Tegen mij zei hij: 'Kom naar mijn kantoor; ik wil je spreken.' Hij haalde zijn Griekse bijbelvertaling en andere boeken erbij en begon een hele uitleg over de opstanding. Ik zei: 'Dat was mijn vraag niet. Ik geloof in de opstanding.' Na meer dan twee uur praten was ik nog steeds niet tevredengesteld. Hij leerde me twee boeken om te lezen.

De volgende dag stelde ik dezelfde vraag aan een oudere priester. Zijn antwoord was dat de doop voor de doden niet langer nodig was.

Op 1 april werd de papierfabriek voor enige tijd gesloten. Ik was de brochure *Gods heilsplan* aan het lezen en kreeg een gevoel dat wat ik las waar was. De Heilige Geest gaf getuigenis en alles werd mij duidelijk. Joseph Smith was een profeet, de kerk is waar. Ik huilde. Ik had iets bijzonder dierbaars gevonden. Ik wilde het mijn collega's vertellen maar zag in dat ze het niet zouden begrijpen. Ik ging vroeger naar huis en trof er Karen aan. 'Ik weet nu dat het heilsplan waar is,' zei ik haar, 'en ik wil gedoopt worden.' Ze zorgde

Karen Gerdes (links) en Cristina Antonio voor de Manila-tempel in 1985. Karen, zelf een bekeerlinge, was een grote hulp voor Cristina bij haar zoektocht naar de waarheid.

ervoor dat de zendelingen mij kwamen onderwijzen.

De dag daarop kreeg ik de eerste zendelingen van de ouderlingen Johnson en Barangan. Mijn verlangen om mij te laten dopen was zo sterk dat ik hen de volgende dag vroeg ging opzoeken. Toen ik mijn verlangen kenbaar maakte, zei ouderling Johnson dat om gedoopt te kunnen worden ik het woord van wijsheid diende na te leven en de kerkdiensten bij moest wonen. Ik zei: 'Na het zien van het diaklankbeeld ben ik het woord van wijsheid gaan naleven, en ik heb reeds verschillende malen de kerkdiensten bijgewoond.' Die dag gaven ze mij nog drie lessen. Op paasvondag 7 april 1985 werd ik gedoopt. Ik had het gevoel dat ik op dat ogenblik al sinds mijn geboorte had zitten wachten.

Die dag was het ook vastenzondag. Ik vastte mee, gaf mijn getuigenis in de vasten- en getuigenisdienst en betaalde voor de eerste keer mijn tiende. Na mijn getuigenis was ik nog zekerder van de beslissing die ik genomen had. Ik had niet langer het gevoel dat ik rondreed, maar dat ik nu een vaste en veilige koers voer. Ik wist dat de Geest tot mij getuigd had.

Na mijn doop ben ik op zending gegaan, en later ben ik werkzaam geweest als tempelwerker in de Manila-tempel.

Ik ben zo dankbaar dat ik het evangelie ken. Ik weet dat het Boek van Mormon dat ik gered heb mijn redding is geweest. □

JEZELF ZIJN

George I. Cannon

Voormalig lid van het Quorum der Zeventig

Hoe zie je jezelf? Zou je een positief zelfbeeld willen hebben? Hier staat hoe je dat kunt bereiken.

Toen ik zendingspresident was, was het een van mijn taken om te spreken met zendingen en zendingzusters die hun zending volbracht hadden en op het punt stonden naar huis te gaan. Ik vroeg hun altijd wat zij van hun zending mee naar huis namen. Ik wilde niet weten wat er in hun koffers zat; ik wilde weten hoe zij er van binnen uitzagen.

Eén zending heeft gezegd: 'Ik ga naar huis met een goed gevoel over mezelf'.

'Wat bedoel je daar mee?' vroeg ik hem.

Hij vertelde: 'Mijn hele leven wilde ik iemand anders zijn. Ik was jaloers op een jongen op de middelbare school die populair was bij de meisjes. Ik wilde net als hij zijn. Ik was jaloers

op een jongen met een mooie rode sportauto. Ik wilde net als hij zijn. Ik wilde net als de topscorer van het voetbalelftal zijn.

'Toen ik op zending kwam, had ik precies hetzelfde probleem. Ik wilde de assistent van de zendingspresident zijn, of de zending die zoveel teksten uit het hoofd kende. Voortdurend wilde ik dat ik iemand anders kon zijn dan ik in werkelijkheid was.

'WIE IK BEN'

'Nu ik twee jaar op zending ben geweest, realiseer ik me wie ik werkelijk ben. Ik ben een zoon van God. Ik heb een goede band met mijn Heiland en met mijn medemensen. Ik voel meer liefde voor mijn ouders en mijn familie. Ik besef ook dat ik talenten heb waarin ik anderen kan laten delen, en dat anderen weer andere talenten hebben. Ik ben dankbaar voor wat mij gegeven is. Ik ben niet langer jaloers op wat anderen hebben en wat ik misschien niet

heb. Ik ga naar huis met een goed gevoel over mezelf.'

Ik had ook een goed gevoel over deze zending en over wat er in hem leefde. Ik was ontzettend blij dat hij zichzelf had leren waarderen en dat het een deel van zijn leven was geworden. Het was geweldig om te zien hoe deze jongeman zich door de jaren heen ontwikkelde door zichzelf aan anderen te geven en anderen te laten delen in zijn talenten.

De Heiland heeft gezegd: 'Want allen wordt niet iedere gave geschonken; want er zijn vele gaven, en een ieder wordt door de Geest Gods een gave geschonken. Aan sommigen wordt de ene gegeven, en aan sommigen een andere, opdat allen er door mogen worden gebaat' (Leer en Verbonden 46:11-12).

WEES JEZELF

Jules Feifer heeft het volgende artikel 'Wees jezelf' geschreven:

'Als jongetje al wilde ik niet mezelf zijn. Ik wilde Billie Widdledon zijn, terwijl Billie Widdledon mij niet eens aardig vond. Ik liep zoals hij liep – ik praatte zoals hij praatte – ik liet me bij dezelfde school inschrijven als hij.

'Toen begon Widdledon te veranderen. Hij raakte bevriend met Herby Vandeman. Ik raakte ervan in de war! Ik liep en praatte net als Billie Widdledon en ik liep en praatte net als Herby Vandeman.

'Toen werd me duidelijk dat Herby Vandeman liep en praatte zoals Joey Haverlin ... en Joey Haverlin liep en praatte zoals Corky Sabinson. Daar was ik dan, ik probeerde te lopen en te praten zoals Billie Widdledons imitatie van Herby Vandemans versie van Joey Haverlin, die op zijn beurt Corky Sabinson probeerde na te doen!

'En wie denk je dat Corky Sabinson probeerde na te doen? Dopey Wellington – uitgerekend hij – die stomme knul die probeert te lopen en te praten zoals ik!'

BRORS

Ik heb een jongere broer die Stanley heet. Hij is technicus en alles kan maken en repareren.

Toen ik een beroepskeuzetest had gedaan, zei de beroepskeuzeadviseur tegen mij: 'Er is een beroep dat je zeker niet moet kiezen en dat is technicus'.

Hij had gelijk. Ik heb daar totaal geen aanleg voor. Toen ik onze afvoer wilde repareren, moest ik er naderhand een loodgieter bijhalen om alles wat ik verkeerd had gedaan, te herstellen.

Ik houd van mijn broer en respecteer hem, maar ik ben niet jaloers op hem. Ik ben dankbaar voor zijn vele talenten die hij heel graag gebruikt om ons in en rond het huis te helpen. Iemand heeft eens gezegd: 'Een bij is dan wel geen adelaar, maar hij maakt wel honing.'

DUIMEN

Het is belangrijk om jezelf te zijn en van jezelf te houden. Vaak als ik een toespraak houd voor de jeugd van de kerk vraag ik hun om naar een van hun duimen te kijken. Ik vraag hun vervolgens wat er zo bijzonder aan hun duim is. Uiteindelijk antwoorden ze dan dat zij de enige zijn met zo'n duim.

Van de miljarden mensen die er op aarde geleefd hebben en nog zullen leven, is er geen een die net zo'n duim heeft als de jouwe. Kijk maar even naar je duim. Geeft dat niet aan hoe belangrijk en waardevol je bent? Als je je ooit ontmoedigd voelt of medelijden met jezelf hebt, kijk dan maar eens goed naar je duim en dan kun je zeggen: 'Ik ben bijzonder en waardevol. Er is niemand die zo'n duim heeft als ik en er zal ook nooit iemand zijn met zo'n duim.'

BETER DAN JEZELF

Een geweldige zendeling, een bekeerlinge van de kerk in Frankrijk, legde altijd kleine briefjes op mijn bureau om me op te vrolijken. Op een dag vond ik dit briefje:

'Het is niet edel om beter te zijn dan andere mensen. Je bent pas echt edel als je vandaag beter bent dan je gisteren was.'

President David O. McKay heeft tijdens een van de laatste conferenties die hij bijwoonde, het volgende tegen de jeugd van de kerk gezegd:

'Ons lichaam zal niet voldoen aan zijn doel – dat kan niet – zonder de geest die erin huist, die tot het nageslacht van God behoort, even eeuwig als [jouw] Vader in de hemel. (...) Die geest in jou, jongeman, jonge vrouw, is jouw werkelijke ik. Wat je van jezelf maakt hangt van jou af' (algemene conferentie, april 1967).

Dr. Albert Schweitzer heeft het volgende gezegd:

'Tenzij je een gedeelte van je leven opoffert om anderen die minder voo spoedig zijn, te helpen en te dienen, zul je nooit gelukkig zijn.'

De Heiland heeft ons onderwezen dat als wij bereid zijn onszelf in dienstbetoon te verliezen, we onszelf zullen vinden. Dat is de beste manier om uit te vinden wie je werkelijk bent, om te leren wat je werkelijk kunt bereiken en je leven te vullen met geweldige ervaringen door van jezelf te gaan leren houden. □

Theodore Gorka, De verschijning van de Heer aan Joseph Smith en Oliver Cowdery op 3 april 1836 in de Kirtland-tempel

Na "plechtig en stil gebed" in de Kirtland-tempel waren de profeet Joseph Smith en Oliver Cowdery getuige van een visioen van de Heer, die "op het hekwerk van de kansel" stond. "De straling van Zijn aangezicht overtrof de glans der zon; Zijn stem was als het geruis van grote wateren". De Heer aanvaardde de pasgebouwde tempel als zijn "heilig huis" (zie Leer en Verbonden 110:1-10).

Aan het eind van 1992 is het Mormoons Tabernakelkoor voor het eerst in zijn geschiedenis op tournee gegaan naar Israël. Behalve een fiks aantal uitvoeringen, nam het koor ook een Paas-special op een aantal traditionele christelijke plaatsen op, zoals bij het tuingraf (*boven*), waar het lichaam van de gekruisigde Heiland mogelijk is begraven.

Zie 'Eén stem', blz. 10.